

กองทุนผู้สูงอายุ

แผนการบริหารความเสี่ยง
(Risk Management Planning)
ประจำปี 2567

02-354-6100

www.olderfund.dop.go.th

คำนำ

การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน เป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญ ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งจะช่วยในการบริหารงานและการตัดสินใจต่อประเด็นต่าง ๆ ขององค์กร อาทิ การกำหนดนโยบาย การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และเป้าหมาย การจัดทำแผนงานโครงการ กิจกรรมขององค์กร ตลอดจนการควบคุมติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ ลดโอกาสที่จะก่อให้เกิดความสูญเสียแก่องค์กร องค์กรที่มีการบริหารจัดการที่ดี จึงจำเป็นต้องดำเนินการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในภายใต้พื้นฐานของ 3 องค์ประกอบ ที่สำคัญ คือ การตรวจสอบภายใน (Internal Audit) การควบคุมภายใน (Internal Control) และการบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

คณะทำงานบริหารความเสี่ยงกองทุนผู้สูงอายุ จึงจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีบัญชี 2567 โดยใช้แนวทางการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามแผนงาน หรือโครงการที่สำคัญ

คณะทำงานบริหารความเสี่ยงกองทุนผู้สูงอายุ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนและกิจกรรมในการบริหารความเสี่ยง ประจำปีบัญชี 2567 จะเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการปฏิบัติงาน ของกองทุนผู้สูงอายุ ให้สอดคล้องต่อสถานการณ์ในห้วงปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลง และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ขององค์กรต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญรูปภาพ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง	1
1.3 วัตถุประสงค์	1
1.4 เป้าหมาย	2
1.5 ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง	2
บทที่ 2 กระบวนการและแนวทางการบริหารความเสี่ยง	3
2.1 ความหมายและคำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยง	3
2.2 กระบวนการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง	4
1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	4
2) การกำหนดวัตถุประสงค์	4
3) การระบุเหตุการณ์ความเสี่ยง	4
4) การประเมินความเสี่ยง	7
5) ตอบสนองความเสี่ยง	10
6) กิจกรรมควบคุม	11

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
7) ข้อมูลและการสื่อสาร	11
8) การติดตามผล	11
2.3 ประเภทความเสี่ยง	11
2.4 แนวทางดำเนินงานและกลไกการบริหารความเสี่ยง ตามมาตรฐาน COSO	12
2.5 กลยุทธ์การจัดการความเสี่ยง	13
บทที่ 3 การวิเคราะห์ความเสี่ยงของกองทุนผู้สูงอายุ	14
3.1 การทบทวนผลการบริหารความเสี่ยง	14
1) การทบทวนรายการความเสี่ยง ประจำปีบัญชี 2566	14
2) การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างรายการความเสี่ยงที่เหลืออยู่ ประจำปีบัญชี 2566 เพื่อระบุรายการความเสี่ยง ประจำปีบัญชี 2567	15
3.2 การพิจารณากระบวนการควบคุมภายในที่เพียงพอและระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ (Residual Risk) ประจำปีบัญชี 2567	17
3.3 แผนภูมิความเสี่ยงของกองทุนผู้สูงอายุ (Risk Profile) ประจำปีบัญชี 2567	24
3.4 การระบุมাত্রการบริหารความเสี่ยง (Risk Response) ประจำปีบัญชี 2567	25
RS1 การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อทิศทางการดำเนินงาน ในอนาคต	25
RS2 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการกองทุนผู้สูงอายุทั่วโลก	26
RO1 ข้อมูลการกู้ยืมและการชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนผู้สูงอายุไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	27
RO2 แนวทางการปฏิบัติงานด้านการฟ้องร้องคดีที่ยังไม่ชัดเจนและยังไม่เป็นไป ในทิศทางเดียวกัน	28
RF1 ปริมาณหนี้ค้างชำระการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น	29
RC1 สัญญาการชำระหนี้ขาดอายุความในการฟ้องร้องคดี	30

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
3.5 แผนการบริหารความเสี่ยง ประจำปีบัญชี 2567	32
3.6 การติดตามและประเมินผล	34
1) สารสนเทศและการสื่อสาร	34
2) การติดตามและการเฝ้าระวังความเสี่ยง	34
ภาคผนวก	35

สารบัญรูปภาพ

เรื่อง	หน้า
รูปภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงการคำนวณความเสี่ยง	10
รูปภาพที่ 2 แผนภูมิความเสี่ยงของผู้สูงอายุ (Risk Profile) ประจำปีบัญชี 2567	24

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางแสดงเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมที่มีอยู่	6
ตารางที่ 2 ตารางแสดงเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงเชิงปริมาณ	7
ตารางที่ 3 ตารางแสดงตัวอย่างเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง	8
ตารางที่ 4 ตารางแสดงตัวอย่างเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง	9
ตารางที่ 5 ตารางแสดงระดับคะแนนความเสี่ยง	9
ตารางที่ 6 ตารางแสดงแผนภูมิการจัดระดับความเสี่ยง	9
ตารางที่ 7 ตารางการทบทวนรายการความเสี่ยง ประจำปีบัญชี 2566	15
ตารางที่ 8 รายการความเสี่ยง ประจำปีบัญชี 2567	17
ตารางที่ 9 การพิจารณาระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ (Residual Risk) ประจำปีบัญชี 2567	18
ตารางที่ 10 ตารางแสดงความเสี่ยงของกองทุนผู้สูงอายุ ประจำปี 2567	23
ตารางที่ 11 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยง โดยการวิเคราะห์	32
ตารางที่ 12 ตารางแสดงแผนและกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง ประจำปีบัญชี 2567	35
ตารางที่ 13 ตารางแสดงการติดตามและการรายงานผล ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	36

บทที่ 1 บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

กองทุนผู้สูงอายุ ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พุทธศักราช 2546 มาตรา 13 เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติ ซึ่งมีการดำเนินงานหลักเพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ให้มีศักยภาพ ความมั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี อีกทั้งสนับสนุนกิจกรรมขององค์กรที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสนับสนุนผู้สูงอายุให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง โดยสนับสนุนเงินอุดหนุนโครงการเพื่อส่งเสริมกิจกรรมผู้สูงอายุ ในลักษณะกลุ่ม ชมรม องค์กรที่ทำงานด้านผู้สูงอายุ และการให้ทุนประกอบอาชีพ ประเภทกู้ยืมรายบุคคล และรายกลุ่มสำหรับผู้สูงอายุ โดยมีคณะกรรมการบริหารกองทุนในการบริหารกองทุน พิจารณออนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ และรายงานสถานะการเงิน และการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุดังกล่าวกองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ จึงได้นำแนวคิดเรื่องการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในการบริหารงานเพื่อให้สามารถลดความเสี่ยงหรือความไม่แน่นอนที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายหรือมีผลกระทบให้การดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยได้จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงของกองทุนผู้สูงอายุ ตามมาตรฐานของ COSO และตามหลักที่เหมาะสมยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ อีกทั้งยังได้ปฏิบัติตามคู่มือการบริหารความเสี่ยง และพิจารณาจากโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดความเสี่ยงในองค์กรกำหนดแผนงานบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกองทุน และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

1.2 นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของการบริหารจัดการองค์กรที่ดี เพื่อให้กองทุนผู้สูงอายุ มีระบบการบริหารความเสี่ยงที่มุ่งไปสู่การบรรลุเป้าประสงค์ตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการดำเนินงานหลักกองทุน จึงกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

- 1) กำหนดให้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- 2) กำหนดให้มีการกำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งกองทุน
- 3) กำหนดให้มีการติดตาม ประเมินผลการบริหารความเสี่ยง โดยมีการทบทวนและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา
- 4) กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามปกติ โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.3 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ผลการดำเนินงานของกองทุนเป็นไปตามเป้าประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้
- 2) เพื่อให้เกิดการรับรู้ ตระหนัก และเข้าใจถึงความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น และสามารถหาวิธีการจัดการกับความเสี่ยง เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

3) เพื่อสร้างกรอบและแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรของกองทุน สามารถบริหารจัดการความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

4) เพื่อให้มีระบบในการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการบริหารความเสี่ยงและเฝ้าระวังความเสี่ยงใหม่ ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

5) เพื่อรักษาความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้สนับสนุนการดำเนินงานกองทุน อย่างต่อเนื่อง

6) เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงและมีความพร้อมในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานของบุคลากรของกองทุน

1.4 เป้าหมาย

1) ผู้บริหารและพนักงานผู้ปฏิบัติงานของกองทุนเข้าใจหลักการบริหารความเสี่ยงของกองทุนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการประจำปีให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

2) ผู้บริหารและพนักงานผู้ปฏิบัติงานสามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยงและจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

3) กำหนดความเสี่ยงของกองทุนที่เหมาะสมและทั่วถึง

4) พัฒนานองค์ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงสำหรับพนักงานกองทุนผู้สูงอายุ

5) การสร้างวินัยในการป้องกันและเฝ้าระวังความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นของกองทุน

1.5 ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

1) การดำเนินงานของกองทุน บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารของผู้บริหารและพนักงานผู้ปฏิบัติงานในการกำกับดูแลองค์กรทำให้เห็นปัญหาอุปสรรค ตลอดจนปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างชัดเจนมากขึ้นสามารถแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ ส่งผลให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3) พนักงานได้พัฒนานองค์ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงขององค์กร มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการบริหารความเสี่ยง

บทที่ 2 กระบวนการและแนวทางการบริหารความเสี่ยง

2.1 ความหมายและคำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) คือ โอกาส เหตุการณ์ หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนรวมทั้งจะส่งผลกระทบต่อสร้างความเสียหายความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุความสำเร็จต่อการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทั้งในระดับองค์การ ระดับหน่วยงาน อีกทั้งในระดับบุคคลได้ โดยหมายถึงความเสียหายที่เป็นตัวเงินหรือมิใช่เป็นตัวเงินก็ได้ ความเสี่ยงจึงอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา อันเนื่องมาจากความไม่แน่นอนและความจำกัดของทรัพยากรหน่วยงาน

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้เกิดไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่จัดขึ้นโดยฝ่ายบริหาร เพื่อประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ทั่วทั้งองค์กร ออกแบบระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และผลกระทบต่อองค์กร พร้อมทั้งหาแนวทางในการจัดการกับความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เพื่อให้ ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

การบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management) หมายถึง กระบวนการกลวิธี ที่จัดขึ้นโดย คณะทำงานบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในของกองทุนผู้สูงอายุ. เพื่อประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผน กลยุทธ์ทั่วทั้งองค์กร โดยออกแบบอย่างเป็นเหตุเป็นผลซึ่งนำมาใช้ในการบ่งชี้ วิเคราะห์ ประเมิน จัดการ ติดตามและสื่อสารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมหน่วยงาน/ฝ่ายงาน หรือกระบวนการดำเนินงาน ขององค์กรเพื่อช่วยลดความสูญเสียในการไม่บรรลุเป้าหมายให้เหลือน้อยที่สุดและเพิ่มโอกาสแก่มากที่สุด

ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการป้องกันปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมขององค์กร ทั้งภายในและภายนอก ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมักส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร อีกทั้ง การบริหารความเสี่ยงยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญซึ่งนำมาใช้เพื่อวางแผนการดำเนินการขององค์กร จึงจำเป็นที่จะต้องมีการบริหารจัดการปัจจัยต่าง ๆ เพื่อควบคุมกิจกรรม รวมถึงกระบวนการในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ เพื่อลดปัจจัยของผลกระทบและโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อองค์กรให้อยู่ในระดับที่สามารถควบคุม อีกทั้ง ยังสามารถตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้การบริหารความเสี่ยงจะยึดหลักและเป้าหมายของกองทุนผู้สูงอายุ ตามแผนปฏิบัติการกองทุนผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ 2567 เป็นแนวทางในการบริหารจัดการ และอาจมีการทบทวนและปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

ความเสี่ยงในการบริหารองค์กร หมายถึง เหตุการณ์ใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ไม่แน่นอน ทั้งยังส่งผลกระทบด้านลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายของกองทุนผู้สูงอายุ

2.2 กระบวนการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีบัญชี 2567 ตามหลักการของ COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Tread way) มีกระบวนการโดยสรุป ดังต่อไปนี้

1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

สภาพแวดล้อมขององค์กร (Internal Environment) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการกำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยง และเป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนดทิศทางของกรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กรจะสะท้อนการดำเนินงานชัดเจนขึ้น เมื่อพิจารณาให้ครอบคลุมถึงปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่อาจมีผลกระทบต่อองค์กร

- ปัจจัยภายใน เช่น โครงสร้างองค์กร กระบวนการและวิธีการปฏิบัติงาน วัฒนธรรมองค์กร ปรัชญาการบริหารความเสี่ยง และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของผู้บริหาร

- ปัจจัยภายนอก เช่น ภาวะเศรษฐกิจ การเมืองทั้งในประเทศและต่างประเทศ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี กฎเกณฑ์การกำกับดูแลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) การกำหนดวัตถุประสงค์

การกำหนดวัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ที่ชัดเจน เป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการบริหารความเสี่ยง โดยวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ดังกล่าวควรกำหนดให้ชัดเจนและสื่อสารให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในองค์กรให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน

วัตถุประสงค์ดังกล่าวจะถูกกำหนดโดยหน่วยงาน กระบวนการทำงานและโครงการที่อาจจะเกี่ยวข้องกับด้านการเงิน ทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศ การบริการและระเบียบข้อบังคับโดยทั้งหมดที่กล่าวมาควรจะดำเนินการให้สอดคล้องกับหลัก SMART

รวมทั้งองค์กรจำเป็นต้องต้องกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยง ให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อวางเป้าหมายในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม และครอบคลุมวัตถุประสงค์ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ด้านกลยุทธ์ (Strategic Objectives)
2. วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติงาน (Operations Objectives)
3. วัตถุประสงค์ด้านการรายงาน (Reporting Objectives)
4. วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Objectives)

องค์กรต้องกำหนดวัตถุประสงค์/เป้าหมายองค์กรก่อนที่จะระบุเหตุการณ์ที่อาจกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ วัตถุประสงค์/เป้าประสงค์พิจารณาได้หลายระดับ ตั้งแต่ระดับองค์กร (Corporate Level) ระดับส่วน (Division Level) ระดับโครงการ (Project Level) ระดับกิจกรรม/กระบวนการ (Activity/Process) ระดับตัวชี้วัดในการดำเนินงาน (Key Performance Indication) เป็นต้น

3) การระบุเหตุการณ์ความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยง (Event Identification) เป็นการระบุถึงปัจจัยที่มีอิทธิพล (Influencing Factor) เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ โดยแบ่งเป็นปัจจัยภายนอกและภายใน

โดยที่การระบุความเสี่ยง สามารถรวบรวมข้อมูลได้จากแหล่งข้อมูลภายใน อาทิ นโยบายของผู้บริหาร การวิเคราะห์ทางการเงิน การวิเคราะห์ข้อมูลย้อนหลังขององค์กร การวิเคราะห์ช่วงเวลาต่าง ๆ ที่เกิดความเสี่ยงต่อองค์กร หรือแม้กระทั่งการพยากรณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ต่าง ๆ โดยความเสี่ยงสามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

- ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk - RS)
- ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operation Risk - RO)
- ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk - RF)
- ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk - RC)

กองทุนผู้สูงอายุ จะต้องทำการระบุถึงแหล่งที่มาของความเสี่ยง และระบุปัจจัยเสี่ยง ตลอดจนพื้นที่ ที่ได้รับผลกระทบ เหตุการณ์ และสาเหตุรวมถึงผลที่จะตามมา เป้าหมายของขั้นตอนนี้จะเป็นการจัดทำรายการความเสี่ยงจากเหตุการณ์ที่อาจทำให้ความสำเร็จของวัตถุประสงค์เปลี่ยนแปลงไป เช่น เกิดความล้มเหลวหรือลดระดับความสำเร็จลง หรือทำให้ความสำเร็จเกิดการล่าช้า

การระบุความเสี่ยง จำเป็นต้องอาศัยผู้ปฏิบัติงาน และผู้บริหารทุกระดับในการร่วมกันพิจารณา ทบทวนปัจจัยภายในและภายนอกให้ครอบคลุมในทุกประเภทของความเสี่ยงที่อาจจะส่งผลกระทบ ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ผ่านการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันของคณะทำงาน หรือการระดมสมองของผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน หรือใช้การวิเคราะห์กระบวนการทำงาน การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา การระดมสมอง การสัมภาษณ์แบบสอบถาม หรือการศึกษาข้อมูลในอดีต ทั้งนี้การจะเลือกวิธีการในการระบุความเสี่ยงขึ้นอยู่กับความเหมาะสม เมื่อระบุปัจจัยเสี่ยงแล้ว จึงทำการจัดประเภทความเสี่ยงองค์กรเพื่อนำไปสู่การพิจารณาแนวทางการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสมกับประเภทของความเสี่ยง โดยการแบ่งประเภทตามกรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กร ดังนี้

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : RS) คือ ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อทิศทาง ภารกิจหลัก หรือการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร อันเนื่องมาจากการเมือง เศรษฐกิจ ความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ เหตุการณ์ภายนอก ผู้ให้บริการ เป็นต้น หรือความเสี่ยงที่เกิดจากการตัดสินใจผิดพลาดหรือนำการตัดสินใจมาใช้อย่างไม่ถูกต้อง

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk : RO) คือ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานภายในองค์กร อันเนื่องมาจากกระบวนการ บุคลากร ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินธุรกิจ เช่น ความเสี่ยงของกระบวนการบริหารโครงการ ระบบงานต่าง ๆ ที่สนับสนุนการดำเนินงานเพิ่มความเสี่ยงของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภายในองค์กร รวมทั้งกฎหมายและข้อบังคับ ที่จำเป็นและเกี่ยวข้อง

ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : RF) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการดำเนินการทางการเงิน หรืองบประมาณ อันเนื่องมาจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารการเงินได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์ซึ่งส่งผลกระทบต่อตัดสินใจทางการเงิน หรือการบริหารงบประมาณที่ผิดพลาด เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับการดำเนินการจริง เป็นต้น

ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk : RC) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการฝ่าฝืนหรือไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ ระเบียบข้อบังคับ ข้อกำหนดของทางการหรือสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงลักษณะนี้อาจเกิดขึ้นจากความไม่ชัดเจนความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาไม่ครอบคลุมการดำเนินงานเป็นต้น

กองทุนผู้สูงอายุ จะดำเนินการทบทวนและระบุนายการความเสี่ยงทุกปี โดยเริ่มจากการนำรายการ ความเสี่ยงของปีก่อนหน้า ปีปัจจุบัน รวมถึงเหตุการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงมากำหนดเป็นรายการ ความเสี่ยง ทบทวนรายการความเสี่ยงของปีปัจจุบัน ผลการดำเนินงาน ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอกที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร เพื่อระบุนายการความเสี่ยงประจำปี รวมทั้งพิจารณาความสอดคล้องกับกระบวนการภายในระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ (Residual Risk) หลังจากการควบคุมภายใน

การประเมินประสิทธิผลการควบคุมที่มีอยู่ พิจารณาจากผลการดำเนินงานที่ต่ำกว่าเป้าหมาย แสดงว่ามีการควบคุมแต่ยังไม่เพียงพอ จะต้องมีการติดตามผลและรายงานผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ โดยเกณฑ์การประเมินประสิทธิผลการควบคุมที่มีอยู่ แบ่งออกเป็น 3 มุมมอง 5 ระดับการควบคุม ซึ่งรายละเอียดดังตารางที่ 1

ระดับการควบคุม		ประสิทธิผลของการควบคุมที่มีอยู่		
		ผลการดำเนินงานเมื่อเทียบกับเป้าหมาย	กระบวนการควบคุม	การติดตาม
1	เบื้องต้น	ผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมายมาก (เทียบเท่าระดับ 1)	ไม่มีมาตรฐานที่ชัดเจน	ไม่มีการติดตาม
2	ไม่เป็นทางการ	ผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย (เทียบเท่าระดับ 2)	มีการควบคุมเป็นมาตรฐานแต่ยังไม่นำมาออกมาใช้	มีการควบคุมแต่ไม่มีการติดตาม
3	เป็นระบบ	ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย (เทียบเท่าระดับ 3)	มีการควบคุมเป็นมาตรฐานของแต่ละหน่วยงาน	มีการติดตามแต่ไม่มีการรายงานให้ผู้บริหารทราบ
4	บูรณาการ	ผลการดำเนินงานดีกว่าเป้าหมาย (เทียบเท่าระดับ 4)	มีการกำหนดเป็นมาตรฐานขององค์กร	มีการติดตามและมีการรายงานให้ผู้บริหารทราบเป็นระยะ
5	ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	ผลการดำเนินงานดีกว่าเป้าหมายมาก (เทียบเท่าระดับ 5)	มีการกำหนดเป็นมาตรฐานขององค์กรและเทียบเคียงกับ Best Practice	มีการระบุระยะเวลาการติดตามและรายงานผลที่ชัดเจน

ตารางที่ 1 ตารางแสดงเกณฑ์การประเมินประสิทธิผลการควบคุมที่มีอยู่

ทั้งนี้ การพิจารณาประสิทธิผลของการควบคุม คือ หากมีมุมมองใดที่มีระดับการควบคุมต่ำกว่าระดับ 3 จะถือว่าประสิทธิภาพการควบคุมไม่เพียงพอ

4) การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) คือ การบ่งบอกถึงระดับความสำคัญของความเสี่ยง ซึ่งเป็นสถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์ผลกระทบและโอกาสของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งเป็นระดับ เช่น สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นต้น โดยกองทุนฯ จะเป็นผู้พิจารณาระดับความสำคัญของความเสี่ยง เพื่อนำมาดำเนินการจัดการความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงเป็นการวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง เพื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงที่มีอยู่ โดย

- การประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่นำมาพิจารณา ผู้บริหารต้องมีความชัดเจนในการกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณา ไม่ควรละเลยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระยะยาว

- ผลกระทบ (Impact) เป็นการพิจารณาถึงผลกระทบทั้งทางด้านการเงิน เช่น การลดลงของรายได้และด้านที่ไม่ใช่การเงิน เช่น ด้านกลยุทธ์ การดำเนินงานที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือด้านทรัพยากรบุคคล การลาออกของพนักงาน การสูญเสียพนักงานในตำแหน่งที่สำคัญ เป็นต้น

การประเมินความเสี่ยงระดับองค์กรของกองทุนฯ จะให้ผู้บริหารระดับสูง และผู้ที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่ในการประเมิน โดยพิจารณาถึงเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ที่อาจจะมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ตั้งไว้ใน 2 มิติ คือ

1. โอกาสที่จะเกิด (Likelihood): การประเมินโอกาสของแต่ละเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากสถิติการเกิดของเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน หรือคาดการณ์ว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต
2. ผลกระทบ (Impact): หากมีความเสี่ยงเกิดขึ้น องค์กรจะได้รับผลกระทบมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากระดับความรุนแรงและมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยงที่คาดว่าจะได้รับ และนำมาจัดลำดับเพื่อดูความสำคัญของแต่ละปัจจัยเสี่ยง และกำหนดมาตรการจัดการกับปัจจัยเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

ผู้บริหารจะพิจารณาทั้งเหตุการณ์ที่คาดว่าจะเกิดและจะมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ รวมถึงผลกระทบทั้งในเชิงบวกและเชิงลบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยเทคนิคการประเมินความเสี่ยงที่ใช้จะมีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยจะใช้เชิงปริมาณเป็นหลัก เพื่อความชัดเจนและสามารถจับต้องได้และจะใช้เชิงคุณภาพ เมื่อรายการความเสี่ยงนั้นไม่สามารถเก็บข้อมูลเป็นเชิงปริมาณได้

การประเมินความเสี่ยงเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) จะระบุค่าของความเสียหายเป็นตัวเลข (โดยเฉพาะตัวเงิน) และโอกาสที่เหตุการณ์นั้นจะเกิดออกมาในรูปของความน่าจะเป็น ซึ่งเป็นรูปตัวเลขตัวอย่างดังตารางที่ 2

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	ผลกระทบ	ค่าอธิบาย
สูงมาก	มากกว่า 12 ครั้งต่อเดือน	5
สูง	ระหว่าง 7-12 ครั้งต่อเดือน	4
ปานกลาง	ระหว่าง 1-6 ครั้งต่อเดือน	3
น้อย	มากกว่า 5 ครั้งต่อปี	2
น้อยมาก	มากกว่า 1 ครั้งต่อปี	1

ตารางที่ 2 ตารางแสดงเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงเชิงปริมาณ

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง เป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการกำหนดระดับโอกาสที่ความเสี่ยงอาจเกิดขึ้น (Likelihood) และการกำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่เกิดจากความเสี่ยง โดยการประเมินความเสี่ยงระดับองค์กรของกองทุนฯ ได้ระบุเกณฑ์การประเมินไว้ ดังนี้

1. เกณฑ์การประเมินผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) แบ่งการพิจารณาตามประเภทความเสี่ยง คือ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ซึ่งจะพิจารณาตามมุมมองและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับประเภทของรายการความเสี่ยง

2. เกณฑ์การประเมินโอกาสการเกิดขึ้นของความเสี่ยง (Likelihood) แบ่งการพิจารณาเป็น 2 มุมมอง คือ แผนการจัดการความเสี่ยงไม่เสร็จตามแผนงาน และความถี่ในการเกิดขึ้น โดยตัวอย่างเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง ดังตารางที่ 3

ระดับ	ผลกระทบ (Impact)		
	ด้านความสำเร็จของโครงการ	ด้านความสำเร็จตามเป้าหมาย	ด้านกฎระเบียบ
1 (น้อยมาก)	เกิดความล่าช้าของโครงการ ไม่เกิน 1 สัปดาห์	บรรลุเป้าหมายของการดำเนินงานได้ มากกว่าร้อยละ 90	ไม่มีคณงานแก้ไข ร่างระเบียบฯ
2 (น้อย)	เกิดความล่าช้าของโครงการ มากกว่า 1 สัปดาห์ ถึง 3 สัปดาห์	บรรลุเป้าหมาย ของการดำเนินงาน ได้ ร้อยละ 81 - 90	มีคณทำงานฯ แต่ไม่สามารถ จัดประชุมรับฟังความเห็นได้
3 (ปานกลาง)	เกิดความล่าช้าของโครงการ มากกว่า 3 สัปดาห์ ถึง 1 เดือน	บรรลุเป้าหมาย ของการดำเนินงาน ได้ ร้อยละ 71 - 80	สามารถจัดทำร่างระเบียบได้ แต่ยังไม่ได้รับ ความเห็นชอบ จากผู้บริหารกองทุน
4 (สูง)	เกิดความล่าช้าของโครงการ มากกว่า 1 เดือน ถึง 3 เดือน	บรรลุเป้าหมาย ของการดำเนินงาน ได้ ร้อยละ 61 - 70	ผู้บริหารทวนหมวนเวียน ให้ความเห็นชอบ แต่ยังไม่ได้รับ ความเห็นชอบจาก คณะกรรมการบริหารกองทุน
5 (สูงมาก)	เกิดความล่าช้าของโครงการ มากกว่า 3 เดือน	บรรลุเป้าหมาย ของการดำเนินงาน ได้ น้อยกว่าร้อยละ 60	แก้ไขระเบียบ ไม่สำเร็จ

ตารางที่ 3 ตารางแสดงตัวอย่างเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

แม้ว่าการกำหนดโอกาสที่จะเกิดขึ้นจะนิยมใช้วิธีการประเมินเชิงปริมาณเพื่อสะดวกต่อการวิเคราะห์ แต่ในหลายกรณีการประเมินความเสี่ยงเชิงคุณภาพวิเคราะห์ระดับความรุนแรงได้ เนื่องจากการประเมิน ความเสี่ยงเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) จะไม่มีการระบุค่าของความเสียหายออกมาเป็นตัวเลข แต่ระบุออกเป็นระดับความรุนแรงของความเสียหายและระดับของความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น ตัวอย่างดังตารางที่ 4

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	ผลกระทบ	คำอธิบาย
สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเกือบทุกครั้ง	5
สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นค่อนข้างสูง	4
ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง	3
น้อย	อาจมีโอกาสดังเกิดขึ้นแต่นาน ๆ ครั้ง	2
น้อยมาก	มากกว่า 1 ครั้งต่อปี	1

ตารางที่ 4 ตารางแสดงตัวอย่างเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

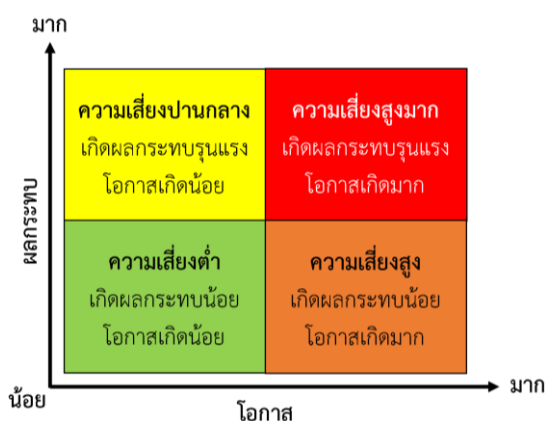
เมื่อกระบวนการประเมินความเสี่ยงโดยการประเมินโอกาสและผลกระทบได้ระดับความเสี่ยงครบทุกความเสี่ยงแล้ว ก็จะสามารถจัดทำแผนผังความเสี่ยงองค์กร (Risk profile)

ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ (Likelihood x Impact) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ได้แก่ ระดับสูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง (Degree of Risk) ดังตารางที่ 5

ระดับคะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	คำอธิบาย
17 - 25	สูงมาก	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้ลดลง โดยมีมาตรการลดความเสี่ยงประเมินซ้ำแบบมีแผนควบคุมความเสี่ยง หรือการถ่ายโอนความเสี่ยง
10 - 16	สูง	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องจัดการความเสี่ยง โดยมีมาตรการลด หรือกำจัดความเสี่ยง
4 - 9	น้อย	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่จำเป็นต้องควบคุมโดยต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง
1 - 3	น้อยมาก	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ยังคงต้องมีมาตรการควบคุมเพื่อไม่ให้มีโอกาสดังเกิดขึ้น

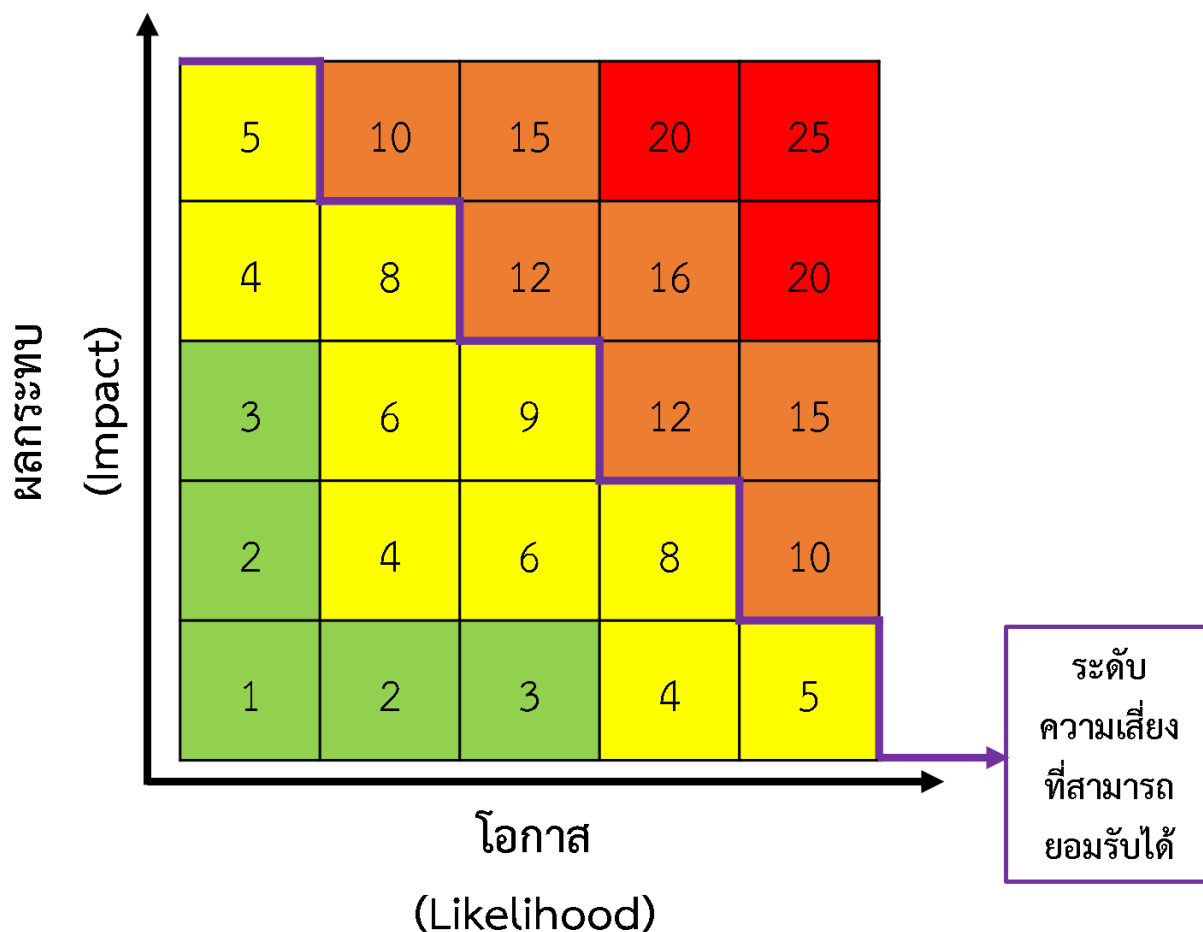
ตารางที่ 5 ตารางแสดงระดับคะแนนความเสี่ยง

แผนภูมิการจัดระดับความเสี่ยง ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ตารางแสดงแผนภูมิการจัดระดับความเสี่ยง

จากสูตร ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ (Likelihood x Impact) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ได้แก่ ระดับสูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง (Degree of Risk) ดังรูปภาพที่ 1

รูปภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงการคำนวณความเสี่ยง

5) ตอบสนองความเสี่ยง

เมื่อความเสี่ยงได้รับการบ่งชี้และประเมินความสำคัญแล้ว ผู้บริหารต้องประเมินวิธีการจัดการความเสี่ยงที่สามารถนำไปปฏิบัติได้และผลของการจัดการเหล่านั้นการพิจารณาทางเลือกในการดำเนินการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารอาจต้องเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายวิธีรวมกันเพื่อลดระดับโอกาสที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบของเหตุการณ์ให้อยู่ในช่วงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ หลักการตอบสนองความเสี่ยงมี 4 ประการ คือ

1. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) การหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น หยุดดำเนินกิจกรรม การเปลี่ยนวัตถุประสงค์หรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่เป็นความเสี่ยง การปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน การลดขนาดของงานหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการลงหรือเลือกกิจกรรมอื่นที่สามารถยอมรับได้มากกว่า เป็นต้น

2. การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) การไม่ต้องการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาส หรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีก กรณีนี้ใช้กับความเสี่ยงที่มีน้อย ความน่าจะเป็นจะเกิดขึ้นน้อยหรือเห็นว่าต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงสูง โดยขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้

3. การลดความเสี่ยง (Risk Reduction) หรือควบคุมความเสี่ยง (Risk Control) หมายถึง การลดโอกาสความน่าจะเป็นที่จะเกิดหรือลดความเสียหาย โดยการจัดระบบการควบคุมเพื่อป้องกันการปรับปรุงแก้ไข กระบวนการรวมกับกำหนดแผนสำรองในเหตุการณ์

4. การกระจายความเสี่ยง (Risk Sharing) หรือโอนความเสี่ยง (Risk Spreading) หมายถึง การกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้หน่วยงานอื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป เช่น การทำประกันภัย กับองค์กรภายนอกหรือการจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการแทน (Outsource) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) เป็นต้น

6) กิจกรรมควบคุม

เป็นการกำหนดนโยบายและขั้นตอน วิธีการปฏิบัติให้มั่นใจว่าจะมีการดำเนินการตามมาตรฐาน การตอบสนองความเสี่ยงที่กำหนดไว้

7) ข้อมูลและการสื่อสาร

องค์กรจะต้องมีระบบสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญ ที่จะนำไปพิจารณาดำเนินการบริหารความเสี่ยงต่อไปตามกรอบขั้นตอนการปฏิบัติที่องค์กรกำหนด อาทิ การเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งเอกสาร หรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและดำเนินการได้อย่างถูกต้อง

8) การติดตามผล

การติดตามประเมินผลเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดการความเสี่ยงมีคุณภาพและมีความเหมาะสม และการบริหารความเสี่ยงได้นำไปประยุกต์ใช้ในทุกระดับองค์กร และเพื่อให้ทราบว่าความเสี่ยงทั้งหมด ที่มีผลกระทบสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้รับการรายงานต่อผู้บริหารที่รับผิดชอบ การติดตาม การบริหารความเสี่ยง ทำได้ 2 ลักษณะ คือ

1. การติดตามอย่างต่อเนื่องเป็นการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตอบสนอง ต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทั่วทั้งที่ และถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน
2. การติดตามเป็นรายครั้ง เป็นการดำเนินการภายหลังจากเกิดเหตุการณ์ ดังนั้น ปัญหา ที่เกิดขึ้นจะได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็วหากองค์กรมีการจัดทำรายงานความเสี่ยงเพื่อการติดตามการบริหาร ความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.3 ประเภทความเสี่ยง

ระบบการจัดการ ความเสี่ยงหลักโดยหลักของ COSO Enterprise Risk Management Framework (ERM) ได้มีการระบุความเสี่ยง 4 ด้าน ดังนี้

1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : RS) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนด แผน กลยุทธ์ และแผนดำเนินงาน ที่นำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม อันส่งผลกระทบต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ขององค์กร

2) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : RO) หมายถึง ความเสี่ยงที่จะเกิดจาก การปฏิบัติงานทุก ๆ ขั้นตอน อันเนื่องมาจากขาดการกำกับดูแลหรือควบคุมภายในที่ดี โดยครอบคลุมถึงปัจจัย

ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ/อุปกรณ์/เทคโนโลยีสารสนเทศ/บุคลากรในการปฏิบัติงาน และความปลอดภัยของทรัพย์สิน

3) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : RF) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การควบคุมทางการเงิน และผลกระทบทางการเงินขององค์กร เช่น การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนงบประมาณถูกต้องงบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้การจัดสรรงบประมาณไม่พอเพียง เป็นต้น

4) ความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : RC) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย/กฎระเบียบ ซึ่งอาจเกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องได้หรือกฎหมาย/กฎระเบียบที่มีอยู่นั้นไม่เหมาะสมหรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ ความเสี่ยงเรื่องธรรมาภิบาลที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการเพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ได้แก่

1. นิติธรรม (Rule of Law)
2. ความเสมอภาค (Equity)
3. การมีส่วนร่วม (Participation)
4. ความโปร่งใส (Transparency)
5. การตอบสนอง (Responsiveness)
6. ภาระรับผิดชอบ (Accountability)
7. ประสิทธิภาพ (Effectiveness)
8. ประสิทธิภาพ (Efficiency)
9. การกระจายอำนาจ (Decentralization)

2.4 แนวทางดำเนินงานและกลไกการบริหารความเสี่ยง ตามมาตรฐาน COSO

แนวทางดำเนินงานและกลไกการบริหารความเสี่ยง มาตรฐาน COSO ของกองทุนผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร (SWOT analysis) ประกอบด้วย จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของกองทุนผู้สูงอายุ

2) กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดเป้าหมายของการบริหารความเสี่ยง และแต่งตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยงของกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อดำเนินโครงการและกิจกรรมในการบริหารความเสี่ยงของกองทุนผู้สูงอายุ

3) การระบุความเสี่ยง คณะทำงานบริหารความเสี่ยงของกองทุนผู้สูงอายุ ดำเนินการระบุความเสี่ยงจากการดำเนินการรวบรวมความเสี่ยง จากกลุ่มงานต่าง ๆ ภายในกองทุนผู้สูงอายุ อาทิ

- การระบุความเสี่ยงโดยการระดมสมองเพื่อให้ได้ความเสี่ยงรอบด้าน
- การระบุความเสี่ยงโดยข้อมูลในอดีต
- การระบุความเสี่ยงโดยใช้รายการตรวจสอบในกรณีที่มีข้อจำกัด ด้านงบประมาณและทรัพยากร

- การระบุความเสี่ยงโดยการวิเคราะห์สถานการณ์ ร่วมกับการจำแนก ความเสี่ยงตามกลุ่มต่าง ๆ อาทิ (1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (2) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (3) ความเสี่ยงด้านการเงิน (4) ความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ

4) การประเมินความเสี่ยง คณะทำงานบริหารความเสี่ยงของกองทุนผู้สูงอายุ ดำเนินการวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง

5) ตอบสนองความเสี่ยง จัดการความเสี่ยงด้วยการระบุวิธีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อาทิ เช่น

- การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance)
- การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance)
- การลดความเสี่ยง (Risk Reduction) หรือควบคุมความเสี่ยง (Risk Control)
- การกระจายความเสี่ยง (Risk Sharing) หรือโอนความเสี่ยง (Risk Spreading)

6) กิจกรรมควบคุม กำหนดเป็นนโยบาย โครงการ กิจกรรม หรือข้อตกลงภายในองค์กร เพื่อลดความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น

7) ข้อมูลและการสื่อสาร ดำเนินการแจ้งเวียนเอกสารเพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานกองทุนผู้สูงอายุทุกท่านทราบ และอาจมีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อเสนอแนะในการบริหารความเสี่ยง

8) การติดตามผล การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานบริหารความเสี่ยง เพื่อติดตามการดำเนินงานพร้อมเสนอให้ผู้บริหารทราบ และหากมีความเสี่ยงเกิดขึ้นใหม่ตามสถานการณ์ต้องจะรีบดำเนินการแก้ไขความเสี่ยงนั้น

2.5 กลยุทธ์การจัดการความเสี่ยง

กลยุทธ์การจัดการความเสี่ยง คือ การปรับหลักการตอบสนองความเสี่ยงมี 4 ประการ หรือ 2ARS มาใช้เพื่อจัดการความเสี่ยงทุกระดับที่อาจเกิดขึ้นได้ ดังนี้

1) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) การหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น หยุดดำเนินกิจกรรม การเปลี่ยนวัตถุประสงค์หรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่เป็นความเสี่ยง การปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน การลดขนาดของงานหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการลงหรือเลือกกิจกรรมอื่นที่สามารถยอมรับได้มากกว่า เป็นต้น

2) การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) การไม่ต้องการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาส หรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีก กรณีนี้ใช้กับความเสี่ยงที่มีน้อย ความน่าจะเป็นจะเกิดน้อยหรือเห็นว่ามีต้นทุน ในการบริหารความเสี่ยงสูง โดยขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้

3) การลดความเสี่ยง (Risk Reduction) หรือควบคุมความเสี่ยง (Risk Control) หมายถึง การลดโอกาสความน่าจะเป็นจะเกิดหรือลดความเสียหาย โดยการจัดระบบการควบคุมเพื่อป้องกันการปรับปรุงแก้ไข กระบวนการรวมกับกำหนดแผนสำรองในเหตุฉุกเฉิน

4) การกระจายความเสี่ยง (Risk Sharing) หรือโอนความเสี่ยง (Risk Spreading) เป็นการถ่ายโอนงานโครงการ หรือกิจกรรมให้หน่วยงานอื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบอาจเป็นหน่วยงานภายในหรือภายนอกองค์กร เช่น จ้างที่ปรึกษา เป็นต้น

บทที่ 3 การวิเคราะห์ความเสี่ยงของกองทุนผู้สูงอายุ

3.1 การทบทวนผลการบริหารความเสี่ยง

กองทุนผู้สูงอายุ ดำเนินการทบทวนและระบุรายการความเสี่ยงทุกปี โดยการนำรายการความเสี่ยงของปีก่อนหน้า รวมถึงเหตุการณ์สำคัญที่มีผลกระทบและมีการเปลี่ยนแปลงต่อกองทุนผู้สูงอายุมากำหนดเป็นรายการความเสี่ยง การทบทวนรายการความเสี่ยงของปีบัญชีในปัจจุบัน ผลการดำเนินงาน ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอกที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร เพื่อระบุรายการความเสี่ยงประจำปี รวมทั้งพิจารณาความสอดคล้องกับกระบวนการภายในระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ (Residual Risk) หลังจากการควบคุมภายใน

1) การทบทวนรายการความเสี่ยง ประจำปีบัญชี 2566

แผนบริหารความเสี่ยงกองทุนผู้สูงอายุ ประจำปีบัญชี 2566 มีรายการความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้จำนวน 3 ประเด็น ที่จะต้องดำเนินการจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในขอบเขตของความรุนแรงที่ยอมรับได้ โดยสามารถลดระดับของปัจจัยเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ให้ลดลงเหลือระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ จำนวน 1 ประเด็น โดยยังคงเหลือปัจจัยเสี่ยงที่ไม่สามารถลดระดับความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จำนวน 2 ประเด็น และมีรายการความเสี่ยงที่มีระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้แต่ต้องมีการควบคุมภายใน 2 ประเด็น รายละเอียดดังตารางที่ 7

รหัส	รายการความเสี่ยง ปีบัญชี 2566	ระดับความเสี่ยง ก่อนบริหาร ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง หลังบริหาร ความเสี่ยง
ปัจจัยเสี่ยงที่ต้องจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง			
RO2	ข้อมูลการกู้ยืมและการชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนผู้สูงอายุไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	สูง	สูง
RF1	ปริมาณหนี้ค้างชำระการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น	สูง	สูง
RC1	การปรับปรุงข้อกำหนดใหม่ส่งผลต่อการขยายระยะเวลาในการบังคับใช้ เนื่องจากต้องปรับปรุงข้อมูลหลักเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติ ผู้ขอกู้ยืม ผู้ค้ำประกันในระบบให้สอดคล้องกับข้อกำหนดใหม่ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนระหว่างข้อกำหนดเดิมและข้อกำหนดใหม่เกิดข้อผิดพลาดในการสื่อสารไปยังผู้รับบริการ	สูง	ปานกลาง
ปัจจัยเสี่ยงที่ต้องดำเนินการควบคุมภายใน			
RS1	การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อทิศทางการดำเนินงานในอนาคต	ปานกลาง	ต่ำ

รหัส	รายการความเสี่ยง ปีบัญชี 2566	ระดับความเสี่ยง ก่อนบริหาร ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง หลังบริหาร ความเสี่ยง
RO1	บุคลากรกองทุนผู้สูงอายุมีอัตราการหมุนเวียน ทำให้การปฏิบัติงานตามภารกิจไม่ต่อเนื่องและอาจ คลาดเคลื่อน	ปานกลาง	ต่ำ

ตารางที่ 7 ตารางการทบทวนรายการความเสี่ยง ประจำปีบัญชี 2566

2) การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างรายการความเสี่ยงที่เหลืออยู่ ประจำปีบัญชี 2566
เพื่อระบุนรายการความเสี่ยง ประจำปีบัญชี 2567 ดังตารางที่ 8

รหัส เดิม	รายการความเสี่ยง ปีบัญชี 2566	ผลการทบทวน	รายการความเสี่ยง ปีบัญชี 2567	รหัส ใหม่
ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : RS) : การช่วยเหลือ ค้ำครอง และสนับสนุน ให้ผู้สูงอายุ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น				
RS1	การเปลี่ยนแปลงของ สถานการณ์ในปัจจุบัน ที่ส่งผลกระทบต่อทิศทางการ ดำเนินงานในอนาคต	ดำเนินการตามแผนเสร็จสิ้น สามารถลดระดับความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งเป็นระดับ ความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุมเพื่อไม่ให้ มีโอกาส เกิดความเสี่ยง และเป็นระดับความเสี่ยง ที่คาดหวังหลังจากดำเนินการ จัดทำ แผนฯ จากการวิเคราะห์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการ ดำเนินงานเห็นควรให้นำมา บริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง	การเปลี่ยนแปลงของ สถานการณ์ในปัจจุบัน ที่ส่งผลกระทบต่อทิศทางการ ดำเนินงานในอนาคต	RS1
ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : RS) : การบริหารจัดการและรักษาความปลอดภัยด้านข้อมูล ส่วนบุคคลของผู้รับบริการ				
-	-	เพิ่มใหม่	ข้อมูลส่วนบุคคลของ ผู้รับ บริการ กองทุน ผู้สูงอายุรั่วไหล	RS2
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk : RO) : พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงาน				
RO1	บุคลากรกองทุนผู้สูงอายุ มีอัตราการหมุนเวียนทำให้ การปฏิบัติงานตามภารกิจ	ดำเนินการตามแผนเสร็จสิ้น สามารถลดระดับความเสี่ยงให้ อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งเป็นระดับ	-	-

รหัสเดิม	รายการความเสี่ยง ปีบัญชี 2566	ผลการทบทวน	รายการความเสี่ยง ปีบัญชี 2567	รหัสใหม่
	ไม่ ต่อ เนื่ อ ง แ ล ะ อ า จ คลาดเคลื่อน	ความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุม เพื่อไม่ให้ มีโอกาส เกิดความเสี่ยง และเป็นระดับความเสี่ยง ที่คาดหวังหลังจากดำเนินการ จัดทำ แผนฯ		
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk : RO) : การตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลการกู้ยืม และการชำระหนี้ของลูกหนี้				
RO2	ข้อมูลการกู้ยืมและการ ชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุน ผู้สูงอายุไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	ดำเนินการตามแผนเสร็จสิ้น แต่ไม่สามารถลดระดับความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จึงต้องนำมาบริหารความเสี่ยง	ข้อมูลการกู้ยืมและการ ชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุน ผู้สูงอายุไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	RO1
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk : RO) : การปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน				
-	-	เพิ่มใหม่	แนวทางการปฏิบัติงาน ด้านการฟ้องร้องคดีของ กองทุนผู้สูงอายุส่วน ภูมิภาค ไม่ ชัด เจ น และยังไม่เป็นไปในทิศทาง เดียวกัน	RO2
ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : RF) : การบริหารจัดการหนี้ค้างชำระ				
RF1	ปริมาณหนี้ค้างชำระการ กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น	ดำเนินการตามแผนเสร็จสิ้น แต่ไม่สามารถลดระดับความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จึงต้องนำมาบริหารความเสี่ยง	ปริมาณหนี้ค้างชำระการ กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น	RF1
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk : RC) : การปรับปรุงข้อกำหนด กรมกิจการผู้สูงอายุว่าด้วยคุณสมบัติผู้ขอกู้ยืมผู้ค้ำประกันและหลักเกณฑ์การพิจารณาให้กู้ยืมเงินทุน ประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุประเภทรายบุคคล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2565				
RC1	การปรับปรุงข้อกำหนด ใหม่ ส่ง ผล ต่ อ ก า ร ขยายระยะเวลาในการ บังคับใช้ เนื่องจากต้อง ปรับปรุงข้อมูลหลักเกณฑ์ การพิจารณาคุณสมบัติ	ดำเนินการตามแผนเสร็จสิ้น สามารถลดระดับความเสี่ยงได้อยู่ ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นระดับ ความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ แต่จำเป็นต้องควบคุม โดยต้องมี	-	-

รหัสเดิม	รายการความเสี่ยง ปีบัญชี 2566	ผลการทบทวน	รายการความเสี่ยง ปีบัญชี 2567	รหัสใหม่
	ของกู้ยืม ผู้ค้าประกันในระบบให้สอดคล้องกับข้อกำหนดใหม่และเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานเกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนระหว่างข้อกำหนดเดิมและข้อกำหนดใหม่เกิดข้อผิดพลาดในการสื่อสารไปยังผู้รับบริการ	มาตรการควบคุมความเสี่ยงและเป็นระดับความเสี่ยงที่คาดหวังหลังจากดำเนินการจัดทำ แผนฯ		
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk : RC) : การดำเนินการฟ้องร้องคดีต่อผู้ไม่ชำระหนี้				
-	-	เพิ่มใหม่	สัญญาการชำระหนี้ขาดอายุความในการฟ้องร้องคดี	RC1

ตารางที่ 8 รายการความเสี่ยง ประจำปีบัญชี 2567

3.2 การพิจารณาระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ (Residual Risk) ประจำปีบัญชี 2567

รายการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงานเมื่อเทียบกับเป้าหมาย	กระบวนการควบคุม	การติดตาม	ปัจจัยเสี่ยงที่เหลืออยู่
RS1 การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อทิศทางการดำเนินงานในอนาคต	4	2	2	สถานการณ์ต่าง ๆ ที่สามารถเปลี่ยนแปลงอย่างที่ไม่อาจควบคุมได้ เช่น นโยบายของรัฐบาล ผู้บริหารระดับกระทรวง ระดับกรม และความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการ
RS2 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการกองทุนผู้สูงอายุรั่วไหล	3	2	2	การพัฒนาด้านยุทธวิธีและเทคนิคของอาชญากรรมทางไซเบอร์ เนื่องจากการพัฒนาเทคโนโลยี Generative AI

รายการความเสี่ยง	ผลการดำเนินงานเมื่อเทียบกับเป้าหมาย	กระบวนการควบคุม	การติดตาม	ปัจจัยเสี่ยงที่เหลืออยู่
RO1 ข้อมูลการกู้ยืมและการชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนผู้สูงอายุไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	4	2	3	ข้อมูลการกู้ยืมและการชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนผู้สูงอายุ ยังมีความคลาดเคลื่อนอยู่
RO 2 แนวทางการปฏิบัติงานที่ยังไม่ชัดเจนและยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน	2	1	2	แนวทางการปฏิบัติงานในกระบวนการงานที่ชัดเจนและยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
RF 1 ปริมาณหนี้ค้างชำระการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น	2	2	4	ยอดค้างชำระของผู้กู้ยังมีปริมาณสูงขึ้น
RC 1 สัญญาการชำระหนี้ขาดอายุความในการฟ้องร้องคดี	2	2	2	สัญญาการชำระหนี้ที่ใกล้หมดอายุความมีจำนวนเพิ่มขึ้น

หมายเหตุ: การพิจารณาประสิทธิผลของการควบคุมภายใน คือ หากมีมุมมองใดที่มีระดับการควบคุมต่ำกว่าระดับ 3 จะถือว่าประสิทธิภาพการควบคุมไม่เพียงพอ

ตารางที่ 9 การพิจารณาระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ (Residual Risk)

ประจำปีบัญชี 2567

กองทุนผู้สูงอายุ ประเมินความเสี่ยงโดยพิจารณาถึงความเสี่ยงที่มีอยู่ก่อนทำการควบคุมใด ๆ โดยการพิจารณาประเมินความเสี่ยงจะต้องทำการพิจารณาใน 2 ประเด็นคือ

1. โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงขึ้น (Likelihood): ความเสี่ยงนั้นมีโอกาสเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด
2. ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น (Impact): หากมีความเสี่ยงเกิดขึ้น องค์กรจะได้รับผลกระทบมากน้อยเพียงใด โดยมีเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : RS)

RS1 การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อทิศทางการดำเนินงานในอนาคต		
ระดับ	ผลกระทบ (Impact)	โอกาสเกิด(Likelihood)
1 (น้อยมาก)	ส่งผลต่อการดำเนินงานตาม แผนการปฏิบัติการ ไม่เกินร้อยละ 10	2 - 3 ปีต่อครั้ง
2 (น้อย)	ส่งผลต่อการดำเนินงานตาม แผนการปฏิบัติการ ไม่เกินร้อยละ 20	1 ครั้ง ต่อปี
3 (ปานกลาง)	ส่งผลต่อการดำเนินงานตาม แผนการปฏิบัติการ ไม่เกินร้อยละ 30	ไตรมาสละ 1 ครั้ง ต่อปี
4 (สูง)	ส่งผลต่อการดำเนินงานตาม แผนการปฏิบัติการ ไม่เกินร้อยละ 40	เดือนละ 1 ครั้ง ต่อปี
5 (สูงมาก)	ส่งผลต่อการดำเนินงาน ตามแผนการปฏิบัติการ เกินกว่าร้อยละ 50	มากกว่าเดือนละ 1 ครั้ง ต่อปี

RS2 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการกองทุนผู้สูงอายุรั่วไหล

ระดับ	ผลกระทบ (Impact)	โอกาสเกิด(Likelihood)
1 (น้อยมาก)	เกิดความเสียหายทางด้านความเชื่อมั่น ของผู้รับบริการต่อกองทุนผู้สูงอายุ	มากกว่า 5 ครั้ง ต่อปี
2 (น้อย)	ผู้รับบริการเกิดความเสียหาย ทางด้านทรัพย์สิน	4 ครั้ง ต่อปี
3 (ปานกลาง)	หน่วยงานหรือบุคลากรของหน่วยงาน ต้องรับผิดชอบทางปกครอง	3 ครั้ง ต่อปี
4 (สูง)	หน่วยงานหรือบุคลากรของหน่วยงาน ต้องรับผิดชอบทางแพ่ง	2 ครั้ง ต่อปี
5 (สูงมาก)	หน่วยงานหรือบุคลากรของหน่วยงาน ต้องรับผิดชอบทางอาญา	1 ครั้ง ต่อปี

2) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk : RO)

RO1 ข้อมูลการกักขังและการชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนผู้สูงอายุไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

ระดับ	ผลกระทบ (Impact)	โอกาสเกิด(Likelihood)
1 (น้อยมาก)	ดำเนินงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 10	เกิดได้ 2 - 3 ปี ต่อครั้ง
2 (น้อย)	ดำเนินงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 20	เกิดได้ 1 ครั้ง ต่อปี
3 (ปานกลาง)	ดำเนินงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 30	เกิดได้ไตรมาสละ 1 ครั้ง ต่อปี
4 (สูง)	ดำเนินงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 40	เกิดได้เดือนละ 1 ครั้ง ต่อปี
5 (สูงมาก)	ดำเนินงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 50	เกิดได้มากกว่าเดือนละ 1 ครั้ง ต่อปี

RO2 แนวทางการปฏิบัติงานด้านการฟ้องร้องคดีที่ยังไม่ชัดเจนและยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ระดับ	ผลกระทบ (Impact)	โอกาสเกิด(Likelihood)
1 (น้อยมาก)	จำนวนคดีที่มีการฟ้องร้อง มากกว่า 401 คดี	มากกว่า 8 ช่องทางที่ได้มีการแจ้งเรื่องดังกล่าว
2 (น้อย)	จำนวนคดีที่มีการฟ้องร้อง 301 - 400 คดี	7 - 8 ช่องทางที่ได้มีการแจ้งเรื่องดังกล่าว
3 (ปานกลาง)	จำนวนคดีที่มีการฟ้องร้อง 201 - 300 คดี	5 - 6 ช่องทางที่ได้มีการแจ้งเรื่องดังกล่าว
4 (สูง)	จำนวนคดีที่มีการฟ้องร้อง 101 - 200 คดี	3 - 4 ช่องทางที่ได้มีการแจ้งเรื่องดังกล่าว
5 (สูงมาก)	จำนวนคดีที่มีการฟ้องร้อง น้อยกว่า 100 คดี	1 - 2 ช่องทางที่ได้มีการแจ้งเรื่องดังกล่าว

3) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : RF)

RF1 ปริมาณหนี้ค้างชำระการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น		
ระดับ	ผลกระทบ (Impact)	โอกาสเกิด(Likelihood)
1 (น้อยมาก)	จำนวนเงินที่ค้างชำระ ร้อยละ 1 - 20	จำนวนเงินที่ได้รับการชำระ มากกว่าร้อยละ 95
2 (น้อย)	จำนวนเงินที่ค้างชำระ ร้อยละ 21 - 30	จำนวนเงินที่ได้รับการชำระ ร้อยละ 76 - 95
3 (ปานกลาง)	จำนวนเงินที่ค้างชำระ ร้อยละ 31 - 40	จำนวนเงินที่ได้รับการชำระ ร้อยละ 51 - 75
4 (สูง)	จำนวนเงินที่ค้างชำระ ร้อยละ 41 - 60	จำนวนเงินที่ได้รับการชำระ ร้อยละ 26 - 50
5 (สูงมาก)	จำนวนเงินที่ค้างชำระมากกว่า ร้อยละ 61	จำนวนเงินที่ได้รับการชำระ ร้อยละ 1 - 25

4) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk : RC)

RC1 สัญญาการชำระหนี้ขาดอายุความในการฟ้องร้องคดี		
ระดับ	ผลกระทบ (Impact)	โอกาสเกิด(Likelihood)
1 (น้อยมาก)	ระยะเวลาในการชำระหนี้ของลูกค้าหนี้ เพิ่มขึ้น 2 ปี	มากกว่า 8 คดี ต่อปี
2 (น้อย)	ระยะเวลาในการชำระหนี้ของลูกค้าหนี้ เพิ่มขึ้น 4 ปี	7 - 8 คดี ต่อปี
3 (ปานกลาง)	ระยะเวลาในการชำระหนี้ของลูกค้าหนี้ เพิ่มขึ้น 6 ปี	5 - 6 คดี ต่อปี
4 (สูง)	ลูกหนี้ปฏิเสธการรับสภาพความรับผิดชอบ และการชำระหนี้	3 - 4 คดี ต่อปี
5 (สูงมาก)	อัยการไม่สั่งฟ้องคดี	1 - 2 คดี ต่อปี

เมื่อประเมินความเสี่ยงครบทุกความเสี่ยงแล้ว จึงพิจารณาลำดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส X ผลกระทบ) ซึ่งระดับความเสี่ยง แบ่งตามความสำคัญเป็น 4 ระดับ ดังตารางที่ 5 ตารางแสดงระดับคะแนนความเสี่ยง หน้า ที่ 9

จากการประเมินความเสี่ยง ประจำปีบัญชี 2567 กองทุนผู้สูงอายุมีความเสี่ยง รายละเอียด
ดังตารางที่ 10

รายการความเสี่ยง	การประเมินผล ก่อนดำเนินการ		ระดับ ความ เสี่ยง	การประเมินผล ที่คาดหวัง หลังดำเนินการ		ระดับ ความ เสี่ยง
	โอกาส	ผลกระทบ		โอกาส	ผลกระทบ	
ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : RS)						
RS1 การเปลี่ยนแปลงของ สถานการณ์ในปัจจุบันที่ส่งผลต่อ ทิศทางการดำเนินงานในอนาคต	2	2	ปานกลาง (2X2) = 4	2	2	ปานกลาง (2X2) = 4
RS2 ข้อมูลส่วนบุคคลของ ผู้รับบริการกองทุนผู้สูงอายุรั่วไหล	5	3	สูง (5X3) = 15	4	3	สูง (5X3) = 12
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk : RO)						
RO1 ข้อมูลการกู้ยืมและการชำระ หนี้ของลูกค้าที่กองทุนผู้สูงอายุ ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	3	4	สูง (3X4) = 12	3	4	สูง (3X4) = 12
RO2 แนวทางการปฏิบัติงานที่ยัง ไม่ชัดเจนและยังไม่เป็นไปในทิศทาง เดียวกัน	5	3	สูง (5X3) = 15	4	3	สูง (4X3) = 12
ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : RF)						
RF1 ปริมาณหนี้ค้างชำระการกู้ยืม เงินทุนประกอบอาชีพมีจำนวน เพิ่มสูงขึ้น	3	4	สูง (3X4) = 12	3	4	สูง (3X4) = 12
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk : RC)						
RC1 สัญญาการชำระหนี้ขาด อายุความในการฟ้องร้องคดี	3	2	ปานกลาง (3X2) = 6	2	2	ปานกลาง (2X2) = 4

ตารางที่ 10 ตารางแสดงความเสี่ยงของกองทุนผู้สูงอายุ ประจำปี 2567

จากตาราง พบว่า ในปีบัญชี 2567 กองทุนผู้สูงอายุ มีความเสี่ยงรวมทั้งสิ้น 6 ประเด็น โดยแบ่ง
ตามระดับความเสี่ยง สรุปได้ดังนี้

1) ความเสี่ยงระดับสูง 4 ประเด็น ประกอบด้วย

1.1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : RS)

- RS2 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการกองทุนผู้สูงอายุรั่วไหล

1.2 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk : RO)

- RO1 ข้อมูลการกู้ยืมและการชำระหนี้ของลูกค้าที่กองทุนผู้สูงอายุไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

- RO2 แนวทางการปฏิบัติงานด้านการฟ้องร้องคดีที่ยังไม่ชัดเจนและยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1.3 ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : RF)

- RF1 ปริมาณหนี้ค้างชำระการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น

ความเสี่ยงระดับสูง เป็นระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ ซึ่งต้องมีการจัดการความเสี่ยงโดยมีมาตรการลด หรือกำจัดความเสี่ยง

2) ความเสี่ยงระดับปานกลาง 2 ประเด็น ประกอบด้วย

2.1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : RS)

- RS1 การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในปัจจุบันที่ส่งผลต่อทิศทางการดำเนินงานในอนาคต

2.2 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk : RC)

- RC1 สัญญาการชำระหนี้ขาดอายุความในการฟ้องร้องคดี

ความเสี่ยงระดับปานกลาง เป็นระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ แต่จำเป็นต้องควบคุมโดยต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง

3.3 ตารางแผนภูมิความเสี่ยงของกองทุนผู้สูงอายุ (Risk Profile) ประจำปีบัญชี 2567

จากการประเมินความเสี่ยง ประจำปีบัญชี 2567 กองทุนผู้สูงอายุ ดังตารางที่ 10 ตารางแสดงความเสี่ยงของกองทุนผู้สูงอายุ ประจำปี 2567 หน้าที่ 22 สามารถสร้างตารางแผนภูมิความเสี่ยงของกองทุนผู้สูงอายุ (Risk Profile) ประจำปีบัญชี 2567 รายละเอียดดังรูปภาพที่ 2

ระดับผลกระทบ (Impact)	5 รุนแรงมาก	5	10	15	20	25
	4 รุนแรง	4	8	12	16	20
	3 ปานกลาง	3	6	9	12	15
	2 น้อย	2	4	6	8	10
	1 น้อยมาก	1	2	3	4	5
		1 น้อยมาก	2 น้อย	3 ปานกลาง	4 รุนแรง	5 รุนแรงมาก
ระดับโอกาสที่จะเกิด (Likelihood)						

รูปภาพที่ 2 แผนภูมิความเสี่ยงของผู้สูงอายุ (Risk Profile) ประจำปีบัญชี 2567

3.4 การระบุมาตรการบริหารความเสี่ยง (Risk Response) ประจำปีบัญชี 2567

กองทุนผู้สูงอายุดำเนินการจัดการความเสี่ยง โดยการวิเคราะห์ Cost - Benefit ในแต่ละทางเลือก รายละเอียดดังตารางที่ 11

Risk Identification		Proposed Mitigation		Cost and Benefit Analysis		
รายการความเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมป้องกัน/จัดการความเสี่ยง	ต้นทุน	ค่าใช้จ่าย	ผลประโยชน์	
					เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ
RS1 การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อทิศทางการดำเนินงานในอนาคต	ยอมรับ	สามารถยอมรับความเสี่ยงได้ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์จะมีส่วนช่วยให้กองทุนผู้สูงอายุได้พัฒนาและปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานให้สามารถรองรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง	เป็นงานที่อยู่ในบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	กองทุนผู้สูงอายุเกิดการพัฒนาและปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้สามารถรองรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง	
	ควบคุม	การทบทวนและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของกองทุนผู้สูงอายุ	เป็นงานที่อยู่ในบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	แผนปฏิบัติการของกองทุนผู้สูงอายุ ที่สามารถดำเนินกิจกรรม/โครงการได้สำเร็จตามตัวชี้วัดและเป้าหมายที่กำหนดในภาพรวม ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90	แผนปฏิบัติการของกองทุนผู้สูงอายุที่ได้รับการทบทวนและจัดทำ จำนวนไม่น้อยกว่า 1 แผน
	ถ่ายโอน	ไม่สามารถถ่ายโอน ให้หน่วยงานอื่นได้ เนื่องจากการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ของกองทุนเอง	เป็นบทบาทและภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ได้รับประโยชน์เพิ่มเติม	

Risk Identification		Proposed Mitigation		Cost and Benefit Analysis		
รายการความเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมป้องกัน/จัดการความเสี่ยง	ต้นทุน	ค่าใช้จ่าย	ผลประโยชน์	
					เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ
	หลีกเลี่ยง	ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เนื่องจากไม่สามารถหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อทิศทางการดำเนินงานในอนาคตได้	เป็นบทบาทและภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ได้รับประโยชน์เพิ่มเติม	
RS2 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการกองทุนผู้สูงอายุวัยไหล	ยอมรับ	ไม่สามารถยอมรับได้เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้รับบริการ และอาจมีความผิดทางกฎหมาย	เป็นบทบาทและหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ได้รับประโยชน์เพิ่มเติม	
	ควบคุม	การกำหนดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ และแนวปฏิบัติเมื่อตรวจพบว่าถูกโจมตีหรือข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการรั่วไหล	เป็นบทบาทและหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	ร้อยละ 100 ของความสำเร็จในการกำหนดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ หรือแนวปฏิบัติเมื่อตรวจพบว่าถูกโจมตีหรือข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการรั่วไหล	มาตรการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ หรือแนวปฏิบัติเมื่อตรวจพบว่าถูกโจมตีหรือข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการรั่วไหล จำนวน ไม่น้อยกว่า 1 แนวทาง
	ถ่ายโอน	ไม่สามารถถ่ายโอนความเสี่ยงได้เนื่องจากเป็นข้อมูลส่วนบุคคลของ	เป็นบทบาทและหน้าที่ที่อยู่ใน	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ได้รับประโยชน์เพิ่มเติม	

Risk Identification	Proposed Mitigation		Cost and Benefit Analysis			
รายการความเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมป้องกัน/จัดการความเสี่ยง	ต้นทุน	ค่าใช้จ่าย	ผลประโยชน์	
					เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ
		ผู้รับบริการกองทุนผู้สูงอายุที่กองทุนผู้สูงอายุนั้นมีหน้าที่ควบคุมและดูแลภารกิจของกองทุนผู้สูงอายุและเป็นข้อมูลที่กองทุนต้องดำเนินการจัดเก็บข้อมูลเอง	ความรับผิดชอบของหน่วยงาน			
	หลีกเลี่ยง	ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการตามภารกิจหลักของกองทุนผู้สูงอายุ และถูกกำหนดให้ดำเนินการตามกฎหมาย	เป็นบทบาทและหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ได้รับประโยชน์เพิ่มเติม	
RO1 ข้อมูลการกู้ยืมและการชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนผู้สูงอายุไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	ยอมรับ	ไม่สามารถยอมรับได้เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อข้อมูลของลูกหนี้	เป็นงานที่อยู่ในบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ได้รับประโยชน์เพิ่มเติม	
	ควบคุม	การตรวจสอบเอกสารข้อมูลลูกหนี้เพื่อเตรียมความพร้อมการดำเนินโครงการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพข้อมูลชำระหนี้ของลูกหนี้	บทบาทและภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	ร้อยละ 100 ของกองทุนผู้สูงอายุ ส่วนภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	เอกสารข้อมูลลูกหนี้ของกองทุนผู้สูงอายุส่วนภูมิภาคจำนวน 20 หน่วยงาน ได้รับการตรวจสอบ

Risk Identification		Proposed Mitigation		Cost and Benefit Analysis		
รายการความเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมป้องกัน/จัดการความเสี่ยง	ต้นทุน	ค่าใช้จ่าย	ผลประโยชน์	
					เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ
		กองทุนผู้สูงอายุ ระยะที่ 4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารข้อมูลลูกหนี้	
	ถ่ายโอน	ไม่สามารถถ่ายโอนความเสี่ยงได้ เนื่องจากเป็นภารกิจของกองทุนผู้สูงอายุและเป็นข้อมูลที่กองทุนต้องดำเนินการจัดเก็บข้อมูลเอง	บทบาทและภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ได้รับประโยชน์เพิ่มเติม	
	หลีกเลี่ยง	ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการตามภารกิจหลักของกองทุนผู้สูงอายุ	บทบาทและภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ได้รับประโยชน์เพิ่มเติม	
RO2 แนวทางการปฏิบัติงานด้านการฟ้องร้องคดีที่ยังไม่ชัดเจนและยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน	ยอมรับ	ไม่สามารถยอมรับได้ เนื่องจากอาจจะส่งผลให้การปฏิบัติเกิดความล่าช้าและไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน	เป็นบทบาทและภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ได้รับประโยชน์เพิ่มเติม	
	ควบคุม	การกำหนดให้มีแนวทางการปฏิบัติงานด้านการฟ้องร้องคดีของกองทุนผู้สูงอายุส่วนภูมิภาค	เป็นบทบาทและภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	ร้อยละ 100 ของกองทุนผู้สูงอายุส่วนภูมิกานำแนวทางการปฏิบัติงานด้านการ	แนวทางการปฏิบัติงานด้านการฟ้องร้องคดีของกองทุนผู้สูงอายุส่วนภูมิภาค

Risk Identification	Proposed Mitigation		Cost and Benefit Analysis			
รายการความเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมป้องกัน/จัดการความเสี่ยง	ต้นทุน	ค่าใช้จ่าย	ผลประโยชน์	
					เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ
					ฟ้องร้องคดีมาใช้ในการปฏิบัติงาน	จำนวนไม่น้อยกว่า 1 แนวทาง
	ถ่ายโอน	ไม่สามารถถ่ายโอนได้ เนื่องจากเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายในกองทุน	เป็นบทบาทและภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ได้รับประโยชน์เพิ่มเติม	
	หลีกเลี่ยง	ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เนื่องจากอาจจะส่งผลให้การปฏิบัติเกิดความล่าช้าและไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน	เป็นบทบาทและภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ได้รับประโยชน์เพิ่มเติม	
R F 1 ปริมาณหนี้ค้างชำระการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น	ยอมรับ	ไม่สามารถยอมรับได้ เนื่องจากอาจส่งผลต่อการบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนของกองทุนได้	เป็นงานที่อยู่ในบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ได้รับประโยชน์เพิ่มเติม	
	ควบคุม	การจัดทำแผนการดำเนินงานการบริหารจัดการหนี้สินของลูกค้าหนี้เงินกู้ยืมของกองทุนผู้สูงอายุ	ค่าใช้จ่ายในการลงพื้นที่ติดตามทวงถามหนี้	1,248,000 บาท	ร้อยละ 1.5 ของหนี้ค้างชำระการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพตั้งแต่ 2 งวด	แผนการดำเนินงานการบริหารจัดการหนี้สินของลูกค้าหนี้เงินกู้ยืมของกองทุน

Risk Identification	Proposed Mitigation		Cost and Benefit Analysis			
รายการความเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง	กิจกรรมป้องกัน/จัดการความเสี่ยง	ต้นทุน	ค่าใช้จ่าย	ผลประโยชน์	
					เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ
					ขึ้นไปทั้งหมดที่ได้รับการชำระคืน	ผู้สูงอายุ จำนวนไม่น้อยกว่า 1 แผน
	ถ่ายโอน	ไม่สามารถถ่ายโอนได้ เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการตามภารกิจหลักของกองทุนผู้สูงอายุ	เป็นบทบาทและภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ได้รับประโยชน์เพิ่มเติม	
	หลีกเลี่ยง	ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการตามภารกิจหลักของกองทุนผู้สูงอายุ	เป็นบทบาทและภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ได้รับประโยชน์เพิ่มเติม	
RC1 สัญญาการชำระหนี้ขาดอายุความในการฟ้องร้องคดี	ยอมรับ	ไม่สามารถยอมรับได้ เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อให้กองทุนเสียผลประโยชน์	เป็นงานที่อยู่ในบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ได้รับประโยชน์เพิ่มเติม	
	ควบคุม	การกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานในการตรวจสอบสัญญาการชำระหนี้ที่ใกล้หมดอายุความ	เป็นบทบาทและภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน	ไม่ใช้งบประมาณ	ร้อยละ 100 ของความสำเร็จในการตรวจสอบสัญญาการชำระหนี้ที่ใกล้หมดอายุความ	จำนวนแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบสัญญาการชำระหนี้ที่ใกล้

Risk Identification	Proposed Mitigation		Cost and Benefit Analysis			
รายการความเสี่ยง	วิธีการจัดการ ความเสี่ยง	กิจกรรมป้องกัน/ จัดการความเสี่ยง	ต้นทุน	ค่าใช้จ่าย	ผลประโยชน์	
					เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ
						หมดอายุความ ไม่น้อยกว่า 1 แนวทาง
	ถ่ายโอน	ไม่สามารถถ่ายโอนได้ เนื่องจาก เป็นหนึ่งใน การดำเนินการตาม ภารกิจหลักของกองทุน	เป็นบทบาทและ ภารกิจที่อยู่ใน ความรับผิดชอบ ของหน่วยงาน	ไม่ใช่ งบประมาณ	ไม่ได้รับประโยชน์เพิ่มเติม	
	หลีกเลี่ยง	ไม่สามารถถ่ายโอนได้ เนื่องจาก เป็นข้อกำหนดทางกฎหมาย	เป็นบทบาทและ ภารกิจที่อยู่ใน ความรับผิดชอบ ของหน่วยงาน	ไม่ใช่ งบประมาณ	ไม่ได้รับประโยชน์เพิ่มเติม	

ตารางที่ 11 ตารางแสดงการจัดการความเสี่ยง โดยการวิเคราะห์ Cost - Benefit

3.5 แผนการบริหารความเสี่ยง ประจำปีบัญชี 2567

ปัจจัยเสี่ยง	กิจกรรมบริหารความเสี่ยง	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
RS1 การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อทิศทางการดำเนินงานในอนาคต	การทบทวนและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของกองทุนผู้สูงอายุ	ร้อยละความสำเร็จของการทบทวนและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของกองทุนผู้สูงอายุ	ร้อยละ 100	ก.ค. - ก.ย. 67	เจ้าหน้าที่กลุ่มวิชาการ
RS2 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการกองทุนผู้สูงอายุรั่วไหล	การกำหนดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ และแนวปฏิบัติเมื่อตรวจพบว่าถูกโจมตีหรือข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการรั่วไหล	ร้อยละความสำเร็จของการกำหนดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ และแนวปฏิบัติเมื่อตรวจพบว่าถูกโจมตีหรือข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการรั่วไหล	ร้อยละ 100	ก.พ. - ก.ย. 67	เจ้าหน้าที่กลุ่มวิชาการ
RO1 ข้อมูลการกักขังและการชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนผู้สูงอายุไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	การตรวจสอบเอกสารข้อมูลลูกหนี้เพื่อเตรียมความพร้อมการดำเนินโครงการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพข้อมูลชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนผู้สูงอายุ ระยะที่ 4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ร้อยละ 100 ของกองทุนผู้สูงอายุ ส่วนภูมิภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารข้อมูลลูกหนี้	ร้อยละ 100	ต.ค. - ก.ย. 67	เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารทั่วไป
RO2 แนวทางการปฏิบัติงานด้านการฟ้องร้องคดีที่ยังไม่ชัดเจนและยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน	การกำหนดให้มีแนวทางการปฏิบัติงานด้านการฟ้องร้องคดีของกองทุนผู้สูงอายุส่วนภูมิภาค	ร้อยละความสำเร็จของการกำหนดให้มีแนวทางการปฏิบัติงานด้านการ	ร้อยละ 100	เม.ย. - ก.ย. 67	เจ้าหน้าที่กลุ่มบริหาร

ปัจจัยเสี่ยง	กิจกรรมบริหารความเสี่ยง	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
		ฟุ้งรื้อคดีของกองทุน ผู้สูงอายุส่วนภูมิภาค			สัญญา และกฎหมาย
RF1 ปริมาณหนี้ค้างชำระการกู้ยืมเงินทุน ประกอบอาชีพมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น	การจัดทำแผนการดำเนินงานการ บริหารจัดการหนี้สินของลูกค้าหนี้เงินกู้ยืม ของกองทุนผู้สูงอายุ	1. ร้อยละความสำเร็จของ การ จัด ทำ แผน การ ดำเนินงานการบริหาร จัดการหนี้สินของลูกค้าหนี้เงิน กู้ยืมของกองทุนผู้สูงอายุ	ร้อยละ 100	ต.ค. - ก.ย. 67	เจ้าหน้าที่ กลุ่มบริหาร สัญญา และกฎหมาย
		2. ร้อยละของหนี้ค้างชำระ การกู้ยืมเงินทุนประกอบ อาชีพตั้งแต่ 2 งวดขึ้นไป ทั้งหมดที่ได้รับการชำระคืน	ร้อยละ 1.5	ต.ค. - ก.ย. 67	เจ้าหน้าที่ กลุ่มบริหาร สัญญา และกฎหมาย
RC1 สัญญาการชำระหนี้ขาดอายุความในการ ฟ้องร้องคดี	การกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน ในการตรวจสอบสัญญาการชำระหนี้ ที่ใกล้หมดอายุความ	ร้อยละความสำเร็จของการ จัดทำแนวทางการปฏิบัติงาน ในการตรวจสอบสัญญา การชำระหนี้ที่ใกล้หมด อายุความ	ร้อยละ 100	ต.ค. - ก.ย. 67	เจ้าหน้าที่ กลุ่มบริหาร สัญญา และกฎหมาย

ตารางที่ 12 ตารางแสดงแผนและกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง ประจำปีบัญชี 2567

3.6 การติดตามและประเมินผล

1) สารสนเทศและการสื่อสาร

ข้อมูล	ช่องทางการสื่อสาร	กลุ่มเป้าหมาย
คู่มือการบริหารความเสี่ยง	1. เว็บไซต์ของกองทุนผู้สูงอายุ http://www.olderfund.dop.go.th 2. หนังสือเวียน 3. การประชุมคณะกรรมการบริหาร กองทุนผู้สูงอายุ	1. คณะกรรมการ 2. ผู้บริหารกองทุนผู้สูงอายุ 3. พนักงานกองทุนผู้สูงอายุ
แผนบริหารความเสี่ยง	1. เว็บไซต์ของกองทุนผู้สูงอายุ http://www.olderfund.dop.go.th 2. หนังสือเวียน 3. การประชุมคณะกรรมการบริหาร กองทุนผู้สูงอายุ	1. คณะกรรมการ 2. ผู้บริหารกองทุนผู้สูงอายุ 3. พนักงานกองทุนผู้สูงอายุ
รายงานผลการบริหารความเสี่ยง	1. เว็บไซต์ของกองทุนผู้สูงอายุ http://www.olderfund.dop.go.th	1. คณะกรรมการ 2. ผู้บริหารกองทุนผู้สูงอายุ 3. พนักงานกองทุนผู้สูงอายุ

ตารางที่ 13 ตารางแสดงการติดตามและการรายงานผล ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร

2) การติดตามและการเฝ้าระวังความเสี่ยง

เพื่อให้เป็นระบบบริหารความเสี่ยงที่สมบูรณ์ องค์กรจะต้องมีการติดตามผลหลังได้มีการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงที่ได้วางไว้ เพื่อสอบถามว่าแผนบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพดี สามารถลดความเสี่ยงลงได้ให้คงดำเนินการต่อไปหรือควรปรับเปลี่ยนนำไปสู่ระบบการบริหารความเสี่ยงที่มีความต่อเนื่องและทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งกำหนดระยะเวลาการรายงานติดตามอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอในทุกเดือนและทุกไตรมาส ประกอบด้วย รอบ 6 เดือน ภายในวันที่ 31 มีนาคม 2567 รอบ 9 เดือน ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2567 และรอบ 12 เดือน ภายในวันที่ 30 กันยายน 2567

นอกจากนี้ กองทุนผู้สูงอายุได้กำหนดการติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน จำนวน 3 รูปแบบ คือ

1. การจัดประชุมคณะทำงานบริหารความเสี่ยงกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อติดตามผลการดำเนินงานในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรประจำปีก่อนการกำหนดแนวทางและแผนการดำเนินงานบริหารความเสี่ยงในปีถัดไปให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปและลดผลกระทบต่อองค์กรให้มีความเหมาะสม

2. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานจากแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ภาพรวม โดยรวบรวม ผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้ พิจารณาจากเงื่อนไขเวลาที่ควรปฏิบัติ และผลลัพธ์ ตามเป้าหมายเชิงปริมาณและคุณภาพของกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ กำหนด เพื่อให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรค การดำเนินงานและสามารถหาแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีถัดไปที่มีความสอดคล้องวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนผู้สูงอายุและสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลง

3. การติดตามและประเมินผลหลังการจัดกิจกรรม/โครงการ/การให้บริการหลักของกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อทราบว่าการดำเนินกิจกรรม/โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

ภาคผนวก

SR1 การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อทิศทางการดำเนินงานในอนาคต

ใช้ข้อสนับสนุนจากข้อมูลการรับชำระหนี้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566 โดยจากข้อมูลจะแสดงให้เห็นว่าในแต่ละปีมียอดรับชำระหนี้ไม่ถึงร้อยละ 50 จากจำนวนเงินที่ปล่อยกู้ยืม และในแต่ละปีเฉลี่ยแล้วมียอดรับชำระหนี้เพียงเดือนละไม่เกิน 18 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ หรือชำระหนี้ได้น้อยลงสาเหตุจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น สภาพเศรษฐกิจ ผลกระทบจากโรคระบาด ภัยพิบัติธรรมชาติ ส่งผลให้กองทุนผู้สูงอายุ มีเงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอกับงบประมาณที่ตั้งไว้ตามแผนปฏิบัติการ ทำให้ต้องมีการปรับแผนฯ เพื่อให้สามารถสอดคล้องกับสถานการณ์

ข้อมูลการรับชำระหนี้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2566			
ปีงบประมาณ	จำนวนเงินที่ปล่อยกู้ยืม	จำนวนเงินที่ได้รับชำระหนี้	คิดเป็นร้อยละ
2562	664,359,441.80	207,751,169.70	31.27
2563	715,063,064.24	179,791,081.56	25.14
2564	761,303,259.73	175,224,791.51	23.02
2565	756,271,601.99	174,741,173.74	23.11
2566	764,715,286.60	165,991,671.39	21.71
เฉลี่ย 5 ปี ย้อนหลัง	732,342,530.87	180,699,977.58	24.67
2567	731,167,759.31	150,668,588.29	20.61

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

ระดับ	ผลกระทบ (Impact)	โอกาสเกิด(Likelihood)
1 (น้อยมาก)	ส่งผลต่อการดำเนินงานตาม แผนการปฏิบัติการ ไม่เกินร้อยละ 10	2 - 3 ปีต่อครั้ง
2 (น้อย)	ส่งผลต่อการดำเนินงานตาม แผนการปฏิบัติการ ไม่เกินร้อยละ 20	1 ครั้ง ต่อปี
3 (ปานกลาง)	ส่งผลต่อการดำเนินงานตาม แผนการปฏิบัติการ ไม่เกินร้อยละ 30	ไตรมาสละ 1 ครั้ง ต่อปี
4 (สูง)	ส่งผลต่อการดำเนินงานตาม แผนการปฏิบัติการ ไม่เกินร้อยละ 40	เดือนละ 1 ครั้ง ต่อปี
5 (สูงมาก)	ส่งผลต่อการดำเนินงาน ตามแผนการปฏิบัติการ เกินกว่าร้อยละ 50	มากกว่าเดือนละ 1 ครั้ง ต่อปี

ผลการประเมินความเสี่ยง

การประเมินผลก่อนดำเนินการ		ระดับความเสี่ยง
โอกาส	ผลกระทบ	
2	2	= 4 (ระดับปานกลาง)

โดยจากข้อมูลการรับชำระหนี้ย้อนหลังตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2566 พบว่า กองทุนผู้สูงอายุ มียอดการรับชำระหนี้ลดลงทุกปีส่งผลให้กองทุนผู้สูงอายุต้องมีการปรับแผนปฏิบัติการกองทุนผู้สูงอายุในภาพรวม ปีงบประมาณละ 1 ครั้ง เพื่อปรับแนวทางการดำเนินงานของกองทุนผู้สูงอายุให้สอดคล้องกับสถานการณ์ จึงประเมินโอกาสเกิดอยู่ที่ระดับ 2 (น้อย) โดยการปรับแผนฯ จะส่งผลต่อการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติการ ไม่เกินร้อยละ 20 จึงประเมินผลกระทบอยู่ที่ระดับ 2 (น้อย)

การประเมินผลที่คาดหวังหลังดำเนินการ		ระดับความเสี่ยง
โอกาส	ผลกระทบ	
2	2	= 4 (ระดับปานกลาง)

โดยจากข้อมูลการรับชำระหนี้ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พบว่ากองทุนผู้สูงอายุ มียอดการรับชำระหนี้ คิดเป็นร้อยละ 20.61 ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ย 5 ปี ย้อนหลัง และน้อยกว่าปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 คิดเป็นร้อยละ 9.23 ส่งผลให้กองทุนผู้สูงอายุต้องมีการปรับแผนปฏิบัติการกองทุนผู้สูงอายุในภาพรวม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 1 ครั้ง จึงประเมินโอกาสเกิดอยู่ที่ระดับ 2 (น้อย) โดยการปรับแผนฯ ส่งผลต่อการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 16 จึงประเมินผลกระทบอยู่ที่ระดับ 2 (น้อย) และจากการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงส่งผลให้ระดับความเสี่ยงจากเดิม 4 คะแนน (ระดับปานกลาง) ยังคงระดับความเสี่ยง 4 คะแนน (ระดับปานกลาง) ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

วันศุกร์ที่ 11 ตุลาคม 2567

หน้าแรก

อปท. นิวส์

ข่าวสาร

ข่าวย้อนหลัง

วิดีโอ

ฉบับย้อนหลัง

สมัครสมาชิก

THPBS

เอเชีย

เพื่อประชาชน

คุณภาพชีวิต

ย้อนกลับ

กรมกิจการผู้สูงอายุ พม. รุดแจ้งความ ตร.ไซเบอร์ หลังข้อมูลส่วนบุคคลถูกแฮก รับ ต้องเพิ่มมาตรฐานด้านความปลอดภัย ป้องกันภัยคุกคามทางดิจิทัล

09 ก.พ. 2567

เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2567 นางสาวแรมรุ้ง วรวัธ อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ กล่าวว่า จากกรณีที่มีข่าวเกี่ยวกับข้อมูลของกรมกิจการผู้สูงอายุ (พส.) เกิดการรั่วไหลและถูกขายในเว็บไซท์แล้วนำไปใช้ในทางมิชอบนั้น นายวรวัธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (รมว.พม.) ได้สั่งการให้ไปดำเนินการแจ้งความกับทางตำรวจไซเบอร์ และคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตาม พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 โดยด่วน ซึ่งก็ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

ระดับ	ผลกระทบ (Impact)	โอกาสเกิด(Likelihood)
1 (น้อยมาก)	เกิดความเสียหายทางด้านความเชื่อมั่น ของผู้รับบริการต่อกองทุนผู้สูงอายุ	มากกว่า 5 ครั้ง ต่อปี
2 (น้อย)	ผู้รับบริการเกิดความเสียหาย ทางด้านทรัพย์สิน	4 ครั้ง ต่อปี
3 (ปานกลาง)	หน่วยงานหรือบุคลากรของหน่วยงาน ต้องรับผิดชอบทางปกครอง	3 ครั้ง ต่อปี
4 (สูง)	หน่วยงานหรือบุคลากรของหน่วยงาน ต้องรับผิดชอบทางแพ่ง	2 ครั้ง ต่อปี
5 (สูงมาก)	หน่วยงานหรือบุคลากรของหน่วยงาน ต้องรับผิดชอบอาญา	1 ครั้ง ต่อปี

ผลการประเมินความเสี่ยง

การประเมินผลก่อนดำเนินการ		ระดับความเสี่ยง
โอกาส	ผลกระทบ	
5	3	= 15 (ระดับสูง)

ความเสี่ยงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการกองทุนผู้สูงอายุรั่วไหล เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ โดยอ้างอิงจากสถิติข้อมูลหน่วยงานที่ถูกโจมตี ปี พ.ศ. 2566 ของสำนักงานคณะกรรมการการ
รักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ พ.ศ. 2566 ซึ่งกองทุนผู้สูงอายุ ไม่เคยถูกโจมตีทางไซเบอร์มาก่อน
ซึ่งไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่ามาตรการที่มีเพียงพอต่อการป้องกันการถูกโจมตีได้หรือไม่ จึงประเมินว่าหาก
ถูกโจมตี 1 ครั้งต่อปี ประเมินโอกาสเกิดอยู่ที่ระดับ 5 (สูงมาก) จะเกิดความเสียหายที่ทำให้ข้อมูลส่วนบุคคล
ของผู้รับบริการกองทุนผู้สูงอายุรั่วไหลได้ และตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
พ.ศ. 2562 ได้มีการกำหนดบทลงโทษสำหรับบุคคลที่เป็นเหตุให้ไม่เป็นไปตามที่กำหนด จึงประเมินผลกระทบ
อยู่ที่ระดับ 3 (ปานกลาง)

การประเมินผลที่คาดหวังหลังดำเนินการ		ระดับความเสี่ยง
โอกาส	ผลกระทบ	
4	3	= 12 (ระดับสูง)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กองทุนได้มีการกำหนดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยทาง
ไซเบอร์และแนวปฏิบัติ เมื่อตรวจพบว่าถูกโจมตีหรือข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการรั่วไหล (โครงการพัฒนา
ระบบความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ให้กับระบบสารสนเทศกองทุนผู้สูงอายุ) จึงประเมินว่าหากถูกโจมตี
2 ครั้งต่อปี ประเมินโอกาสเกิดอยู่ที่ระดับ 4 (สูง) จะเกิดความเสียหายที่ทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการ
กองทุนผู้สูงอายุรั่วไหลได้ และในส่วนผลกระทบยังคงเป็นไปตามที่พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคง
ปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 กำหนดบทลงโทษสำหรับบุคคลที่เป็นเหตุให้ไม่เป็นไปตามที่กำหนดจึงคาดการณ์
ว่าอาจมีผลกระทบที่บุคคลต้องรับผิดชอบทางปกครองเมื่อมีการสอบสวนว่ามีความผิดจริง จึงประเมินผลกระทบ
อยู่ที่ระดับ 3 (ปานกลาง) ส่งผลให้ระดับความเสี่ยงจากเดิม 15 คะแนน (ระดับสูง) ลดลงเหลือ 12 คะแนน
(ระดับสูง) ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามแผนฯ

OR1 ข้อมูลการกู้ยืมและการชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนผู้สูงอายุไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

ใช้ข้อสนับสนุนจากกรณีที่กองทุนผู้สูงอายุส่วนภูมิภาค ได้มีหนังสือขอให้แก้ไขข้อมูลการกู้ยืมและการชำระหนี้ของลูกหนี้ มั้งในระบบและเอกสารต่าง ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงข้อมูลการกู้ยืมและการชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนผู้สูงอายุที่ยังมีความคลาดเคลื่อนหรือไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

 ม.ก. พมจ. นค.		กรมกิจการผู้สูงอายุ รับที่ ๔๕๐๑ วันที่ ๒๕ ก.ค. ๒๕๖๗ เวลา ๙:๓๑ น.
ที่ นค ๐๐๐๕/๑๐๐๑ ถึง กรมกิจการผู้สูงอายุ		
ตามที่กรมกิจการผู้สูงอายุ ได้มีหนังสือ ที่ พม ๐๔๐๕/ว๒๘๐๐ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ขอความร่วมมือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย มอบหมายเจ้าหน้าที่ดำเนินการออกข้อมูลตามแบบฟอร์มแจ้งแก้ไขข้อมูลในระบบ กรณีพบปัญหาหรือต้องการเพิ่ม/แก้ไข/เปลี่ยนแปลง ข้อมูลในระบบการให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพและการสนับสนุนโครงการของกองทุนผู้สูงอายุ และส่งเอกสารดังกล่าวให้กองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อประสานบริษัทผู้รับจ้างตามสัญญาให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป นั้น จังหวัดหนองคาย โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ได้ทำสัญญา และจ่ายเงินกู้ยืมกองทุนผู้สูงอายุ ประเภทรายบุคคล สัญญาเลขที่ นค/๒๕๖๗/๐๐๒๙ ชื่อ นางบุญถิ่น แก้วนิล เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗ สถานะการจ่ายเงินลูกหนี้ในระบบกองทุนผู้สูงอายุสมบูรณ์แล้ว แต่ลูกหนี้ยังไม่ได้รับเงินเนื่องจากบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทยปิด จึงขอแก้ไขสถานะในระบบกองทุนผู้สูงอายุ จากสถานะจ่ายเงินแล้ว เปลี่ยนเป็น รอดำเนินการ		
 จังหวัดหนองคาย ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗ จังหวัดหนองคาย		
☐ มอบ กลุ่มงานบริหารสัญญาและกฎหมาย ☒ มอบ กลุ่มงานวิชาการและคณะกรรมการ ☐ มอบ กลุ่มงานบริการกองทุนผู้สูงอายุ ☐ มอบ ฝ่ายบริหารทั่วไป ☐ มอบ ฝ่ายตรวจสอบภายใน		
สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด กลุ่มการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โทร. ๐ ๔๒๔๑ ๑๐๒๗ โทรสาร. ๐ ๔๒๔๒ ๒๘๔๐ E-mail:nongkhai@m-society.go.th		
 (นางสาวพิมพ์ชนก อัจฉริยะสุนทร) ผู้อำนวยการกองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ 26 ก.ค. 67		
หนองคาย “เมืองน่าอยู่ มุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ ท่องเที่ยววิถีลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงการค้าชายแดน”		

ฝ่ายบริหารทั่วไป
กองบริหารกองทุน
๒๓๕
๒๓/๑๑/๖๓
๕.๕๕

กรมกิจการผู้สูงอายุ
รับที่ ๘๖๔
วันที่ ๒๓ ส.ค. ๒๕๖๓
เวลา ๑๖:๓๖ น.

ที่ ศก ๐๐๐๕/๑๔๓๒๒

ถึง กรมกิจการผู้สูงอายุ

ด้วยงานกองทุนผู้สูงอายุ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดศรีสะเกษ ได้ทำการตรวจสอบยอดเงินคงเหลือของลูกหนี้เงินกู้ยืมรายบุคคล สัญญาที่ ศก/๒๕๕๖/๐๐๐๘ นางมัน อิมยง ในระบบการให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพและการสนับสนุนโครงการของกองทุนผู้สูงอายุผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ พบว่ายอดเงินคงเหลือในระบบไม่ถูกต้อง

จังหวัดศรีสะเกษ จึงขอความร่วมมือกรมกิจการผู้สูงอายุ ดำเนินการแก้ไขข้อมูลในระบบ ให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพฯ ของสัญญาดังกล่าวข้างต้นให้ถูกต้องต่อไป รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

- ☐ มอบ กลุ่มงานบริหารสัญญาและกฎหมาย
- ☒ มอบ กลุ่มงานวิชาการและคณะกรรมการ
- ☐ มอบ กลุ่มงานบริการกองทุนผู้สูงอายุ
- ☐ มอบ ฝ่ายบริหารทั่วไป
- ☐ มอบ ฝ่ายตรวจสอบภายใน

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
กลุ่มการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
โทร.๐๔๕-๖๑๒๘๑๕
โทรสาร.๐๔๕-๖๑๒๘๑๗

(นางสาวพิมพ์ชนก อัจฉริยะสุนทร)
ผู้อำนวยการกองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ

๒๓ ส.ค. ๖๓

“ศรีสะเกษ : ปลอดภัย สัมฤทธิ์ผล ยั่งยืน”

ที่ ศก ๐๐๐๕/๐๔๗๗๗

ถึง กรมกิจการผู้สูงอายุ

ฝ่ายบริหารทั่วไป

กองบริหารกองทุน

2326

27/๙/๖7

๙.45

กรมกิจการผู้สูงอายุ

รับที่ 8692

วันที่ ๒๓ ส.ค. ๒๕๖๗

เวลา ๑๖:๓๖ น.

ด้วยงานกองทุนผู้สูงอายุ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดศรีสะเกษ ได้ทำการตรวจสอบยอดเงินคงเหลือของลูกหนี้เงินกู้ยืมรายบุคคล สัญญาที่ ศก/๒๕๕๔/๐๑๗๖ นางต้อย สิมมา ในระบบการให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพและการสนับสนุนโครงการของกองทุนผู้สูงอายุผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ พบว่ายอดเงินคงเหลือในระบบไม่ถูกต้อง

จังหวัดศรีสะเกษ จึงขอความร่วมมือกรมกิจการผู้สูงอายุ ดำเนินการแก้ไขข้อมูลในระบบ ให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพฯ ของสัญญาดังกล่าวข้างต้นให้ถูกต้องต่อไป รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

กลุ่มการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

โทร.๐๔๕-๖๑๒๘๑๕

โทรสาร.๐๔๕-๖๑๒๘๑๗

- ☐ มอบ กลุ่มงานบริหารสัญญาและกฎหมาย
- ☒ มอบ กลุ่มงานวิชาการและคณะกรรมการ
- ☐ มอบ กลุ่มงานบริการกองทุนผู้สูงอายุ
- ☐ มอบ ฝ่ายบริหารทั่วไป
- ☐ มอบ ฝ่ายตรวจสอบภายใน

นพ.

(นางสาวพิมพ์ชนก อัจฉริยะสุนทร)

ผู้อำนวยการกองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ

27 ส.ค.๖7

“ศรีสะเกษ : ปลอดภัย สัมฤทธิผล ยั่งยืน”

ที่ ศก ๐๐๐๕/๒๕๖๕

ถึง กรมกิจการผู้สูงอายุ

ฝ่ายบริหารทั่วไป

กองบริหารกองทุน

รับที่ ๒๐๘๙

วันที่ ๒/๘/๖๕

เวลา ๑๕.๓๐

กรมกิจการผู้สูงอายุ

รับที่ ๗๙๓๑

วันที่ - ๒ ส.ค. ๒๕๖๕

เวลา ๑๕:๓๐

ด้วยงานกองทุนผู้สูงอายุ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดศรีสะเกษ ได้ทำการตรวจสอบยอดเงินคงเหลือของลูกหนี้เงินกู้ยืมรายบุคคล ในระบบการให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพและการสนับสนุนโครงการของกองทุนผู้สูงอายุผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ พบว่ายอดเงินคงเหลือไม่ถูกต้อง

จังหวัดศรีสะเกษ จึงขอความร่วมมือ กรมกิจการผู้สูงอายุ ดำเนินการแก้ไขข้อมูลในระบบให้บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ให้ถูกต้องต่อไป รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

กลุ่มการพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

โทร.๐๔๕-๖๑๒๘๑๕

โทรสาร.๐๔๕-๖๑๒๘๑๗

☐ มอบ กลุ่มงานบริหารสัญญาและกฎหมาย
☒ มอบ กลุ่มงานวิชาการและคณะกรรมการ
☐ มอบ กลุ่มงานบริการกองทุนผู้สูงอายุ
☐ มอบ ฝ่ายบริหารทั่วไป
☐ มอบ ฝ่ายตรวจสอบภายใน

(นางสาวพิมพ์ชนก อัจฉริยสุนทร)

ผู้อำนวยการกองบริหารกองทุนผู้สูงอายุ

๕ ส.ค.๖๕

“ศรีสะเกษ : ปลอดภัย สัมฤทธิผล ยั่งยืน”

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

ระดับ	ผลกระทบ (Impact)	โอกาสเกิด(Likelihood)
1 (น้อยมาก)	ดำเนินงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 10	เกิดได้ 2 - 3 ปี ต่อครั้ง
2 (น้อย)	ดำเนินงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 20	เกิดได้ 1 ครั้ง ต่อปี
3 (ปานกลาง)	ดำเนินงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 30	เกิดได้ไตรมาสละ 1 ครั้ง ต่อปี
4 (สูง)	ดำเนินงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 40	เกิดได้เดือนละ 1 ครั้ง ต่อปี
5 (สูงมาก)	ดำเนินงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 50	เกิดได้มากกว่าเดือนละ 1 ครั้ง ต่อปี

ผลการประเมินความเสี่ยง

การประเมินผลก่อนดำเนินการ		ระดับความเสี่ยง
โอกาส	ผลกระทบ	
3	4	= 12 (ระดับสูง)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จากการลงพื้นที่ตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุนผู้สูงอายุ ส่วนภูมิภาคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 20 จังหวัด ที่มีหนังสือขอแก้ไขข้อมูลการกู้ยืมและการชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุน และส่วนใหญ่มักจะขอแก้ไขข้อมูลในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปีงบประมาณ จึงประเมินโอกาสเกิดอยู่ที่ระดับ 3 (ปานกลาง) โดยพบว่า มีหน่วย 9 จังหวัด ที่มีการขอแก้ไขข้อมูล ซึ่งดำเนินงานไม่สำเร็จตามเป้าหมายคิดเป็นร้อยละ 45 ของหน่วยงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด จึงประเมินผลกระทบอยู่ที่ระดับ 4 (สูง)

การประเมินผลที่คาดหวังหลังดำเนินการ		ระดับความเสี่ยง
โอกาส	ผลกระทบ	
3	4	= 12 (ระดับสูง)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กองทุนผู้สูงอายุ มีหน่วยงานส่วนภูมิภาคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดำเนินการตรวจสอบเอกสารข้อมูลลูกหนี้เพื่อเตรียมความพร้อมการดำเนินโครงการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพข้อมูลชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนผู้สูงอายุ ระยะที่ 4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจากการรวบรวมผลการดำเนินงานเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพข้อมูลชำระหนี้ของลูกหนี้กองทุนผู้สูงอายุ ระยะที่ 4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 20 จังหวัด โดยมีจังหวัดรายงานผลการดำเนินการมาแล้ว จำนวน 9 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 45 ของจังหวัดที่ต้องดำเนินการทั้งหมด ซึ่งจาก 9 จังหวัด มีจังหวัดที่มีหนังสือขอแก้ไขข้อมูลลูกหนี้ 3 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 33.33 จึงประเมินผลกระทบอยู่ที่ระดับ 4 (สูง) และทั้ง 3 หน่วยงานมีหนังสือมาขอแก้ไขข้อมูลในช่วงระหว่างช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2567 จึงประเมินโอกาสเกิดอยู่ที่ระดับ 3 (ปานกลาง) ส่งผลให้ระดับความเสี่ยงจากเดิม 12 คะแนน (ระดับสูง) ยังคงระดับความเสี่ยง 12 คะแนน (ระดับสูง) ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

OR2 แนวทางการปฏิบัติงานด้านการฟ้องร้องคดีที่ยังไม่ชัดเจนและยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ใช้ข้อสนับสนุนจากข้อเสนอของพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปราจีนบุรี ในรายงานสรุปปิดตรวจผลการดำเนินงานของกองทุนผู้สูงอายุจังหวัดปราจีนบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยมีข้อเสนอแนะในเรื่องของการดำเนินคดีกับผู้ที่ค้างชำระหนี้/จ่ายหนี้ไม่ครบ ควรมีการชี้แจง แนวปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ และนิติกรประจำจังหวัด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจุบันการดำเนินงานของกองทุน ผู้สูงอายุในจังหวัดยังขาดแนวทางการปฏิบัติงานด้านการฟ้องร้องคดีที่ยังไม่ชัดเจน

 กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รายงานสรุปปิดตรวจผลการดำเนินงาน ของกองทุนผู้สูงอายุจังหวัดปราจีนบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	
หน่วยรับตรวจ	กองทุนผู้สูงอายุจังหวัดปราจีนบุรี ณ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปราจีนบุรี
ผู้รับการตรวจ	นางสาวพรพรรณ คำเพิ่มพูล พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปราจีนบุรี
เรื่องที่ตรวจสอบ	ประกอบด้วย ๑. การเก็บรักษาเงินและการตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวัน ๒. ลูกหนี้เงินกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ประเภทรายบุคคลและรายกลุ่ม ๓. การจัดทำทะเบียนคุมและรายงานทางการเงิน ๔. การรับและนำส่งเงินของกองทุนผู้สูงอายุ ๕. การเบิกจ่ายเงินงบประมาณและโครงการที่ได้รับการสนับสนุน ๖. เงินรับบริจาคเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ๗. การควบคุมครุภัณฑ์
วัตถุประสงค์การตรวจสอบ	๑. เพื่อให้ทราบว่า การดำเนินงานด้านระบบการเงิน การบัญชีเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒. เพื่อพิสูจน์ความถูกต้องและความเชื่อถือได้ของหลักฐาน ข้อมูล ตัวเลขต่างๆ ด้านการเงิน การบัญชี และทะเบียนที่เกี่ยวข้อง ๓. เพื่อติดตามประเมินผลการดำเนินงาน การเงิน การบัญชี การจัดทำรายงานประจำเดือน ๔. เพื่อให้หัวหน้าหน่วยงานทราบปัญหาจากการปฏิบัติงานของกองทุนผู้สูงอายุ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ๕. เพื่อให้หน่วยรับตรวจทราบความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น/เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และจัดการป้องกันข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น ๖. เพื่อให้ผู้บริหารนำผลการตรวจสอบไปช่วยในการกำกับ ดูแล ติดตามผลการดำเนินงาน
ขอบเขตการปฏิบัติงานตรวจสอบ	โดยการตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ ๑. Bank Statement ทุกบัญชี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ พร้อมงบพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร สมุดเงินฝากธนาคารทุกบัญชี ให้ปรับสมุดบัญชีให้เป็นปัจจุบัน สมุดเงินสด สมุดธนาคาร สมุดรายวันทั่วไป บัญชีแยกประเภท รายงานการรับจ่ายเงิน งบทดลอง และรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ๒. ด่านเช็คทุกบัญชี ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ ๓. คำสั่งแต่งตั้ง/มอบหมายงานด้านการเงิน บัญชี และการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ ๔. แฟ้มรายการเปิดบัญชีธนาคาร และผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงิน ๕. ทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงินและเล่มใบเสร็จรับเงินทุกปีงบประมาณ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ ๖. ใบนำฝากเงินฝากธนาคาร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ ๗. รายงานการใช้จ่ายใบเสร็จรับเงิน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖
รายงานผลการตรวจสอบของกองทุนผู้สูงอายุจังหวัดปราจีนบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ หน้า ๑/๗ "ขอสงวนสิทธิ์การเผยแพร่เอกสารนี้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากกลุ่มตรวจสอบภายใน"	

กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๔. ให้เจ้าหน้าที่กองทุนผู้สูงอายุจังหวัดปทุมธานี สอบทานรายการรับชำระหนี้ในทะเบียน
 คมลูกหนี้เงินกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพรายบุคคลและในตารางรายละเอียดลูกหนี้เงินกู้ให้ครบถ้วน ถูกต้องทุก
 รายการตามเอกสารหลักฐานข้อเท็จจริงและตรวจสอบการบันทึกรายการรับชำระหนี้ดังกล่าวอย่าง
 สม่าเสมอ หรืออย่างน้อยทุกสิ้นเดือน เพื่อสอบทานความถูกต้องของข้อมูลและเพื่อให้ทะเบียนคมลูกหนี้เงิน
 กู้ยืมรายบุคคล มีความครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นปัจจุบันทุกรายการ

ท้ายนี้ กลุ่มตรวจสอบภายใน ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์และ
เอื้ออำนวยความสะดวก ในการเข้าปฏิบัติงานตรวจสอบในครั้งนี้

(นางสาวกัณฑ์ธาดา คงเกษม)

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของหน่วยรับตรวจ

- ឧត្តម/ល. ឧបនាយកដ្ឋានសិទ្ធិពលរដ្ឋ

ကျေးဇူးတင် / ပြန်လည်ခေါ်ယူပါ

যেহা নামে বৈষ্ণবগণের

- ၁။ အထွေထွေအကျဉ်းချုပ်
 ၂။ အကျဉ်းချုပ်
 ၃။ အကျဉ်းချုပ်
 ၄။ အကျဉ်းချုပ်
 ၅။ အကျဉ်းချုပ်
 ၆။ အကျဉ်းချုပ်
 ၇။ အကျဉ်းချုပ်
 ၈။ အကျဉ်းချုပ်
 ၉။ အကျဉ်းချုပ်
 ၁၀။ အကျဉ်းချုပ်

NSD Ang

นางสาวพรพรรณ คำเพิ่มพูล

พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปราจีนบุรี

2 1.2.67

นางสาวเนรมินเนก อังฉะริยสุนทร
ผู้อำนวยการกองบริการกองทุนผู้สูงอายุ

นางสาวธัญธิดา พุ่มอิน
ผู้อำนวยการศูนย์งานบริการกองทุนผู้สูงอายุ

นางสาวปิยะนุช นาคแก้ว
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ (ผส.)
จัดโครงการเสริมสร้างความรู้ พัฒนาทักษะ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ในการปฏิบัติงานกองทุนผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

วันจันทร์ที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2567 เวลา 09.00 น. ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์ ชั้น 3 กรุงเทพมหานคร

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

ระดับ	ผลกระทบ (Impact)	โอกาสเกิด(Likelihood)
1 (น้อยมาก)	จำนวนคดีที่มีการฟ้องร้อง มากกว่า 401 คดี	มากกว่า 8 ช่องทางที่ได้มีการแจ้งเรื่องดังกล่าว
2 (น้อย)	จำนวนคดีที่มีการฟ้องร้อง 301 - 400 คดี	7 - 8 ช่องทางที่ได้มีการแจ้งเรื่องดังกล่าว
3 (ปานกลาง)	จำนวนคดีที่มีการฟ้องร้อง 201 - 300 คดี	5 - 6 ช่องทางที่ได้มีการแจ้งเรื่องดังกล่าว
4 (สูง)	จำนวนคดีที่มีการฟ้องร้อง 101 - 200 คดี	3 - 4 ช่องทางที่ได้มีการแจ้งเรื่องดังกล่าว
5 (สูงมาก)	จำนวนคดีที่มีการฟ้องร้อง น้อยกว่า 100 คดี	1 - 2 ช่องทางที่ได้มีการแจ้งเรื่องดังกล่าว

ผลการประเมินความเสี่ยง

การประเมินผลก่อนดำเนินการ		ระดับความเสี่ยง
โอกาส	ผลกระทบ	
5	3	= 15 (ระดับสูง)

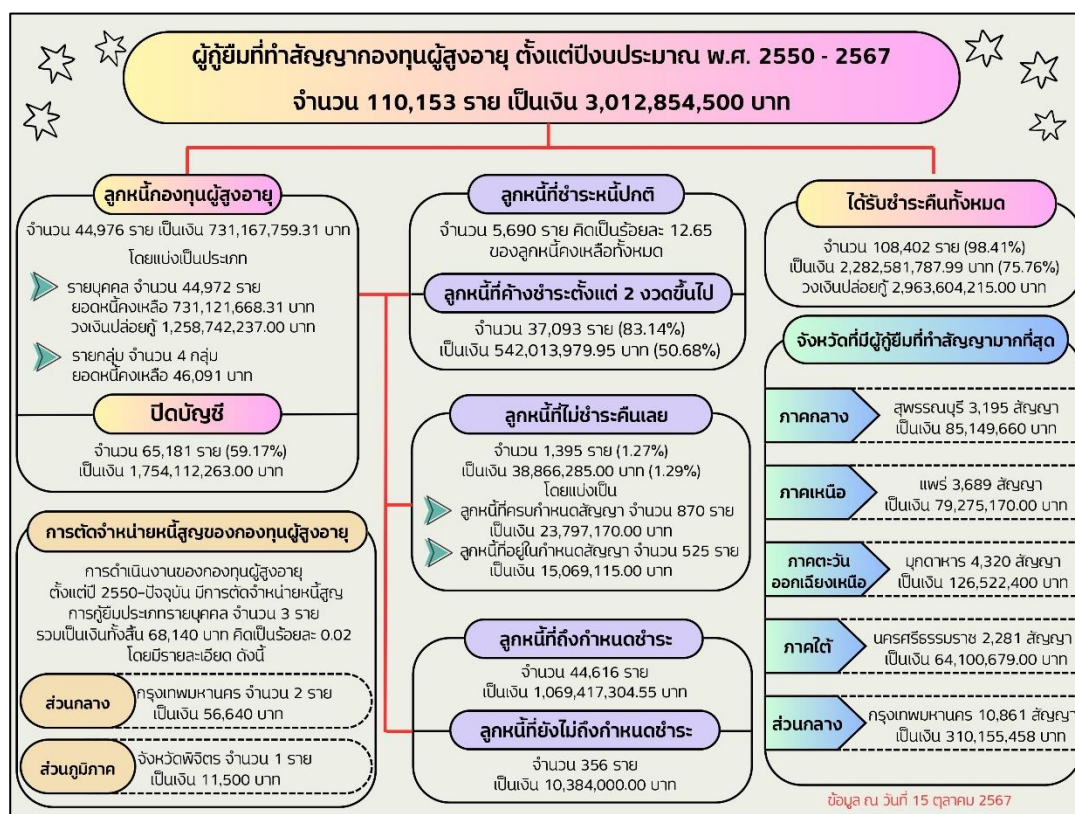
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กองทุนผู้สูงอายุ ได้รับข้อเสนอแนะจากการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานกองทุนผู้สูงอายุในส่วนภูมิภาคเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติงานในการฟ้องร้องคดีที่ยังไม่ชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จำนวน 1 ช่องทาง ผ่านกลุ่มสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่แอปพลิเคชัน line จึงประเมินโอกาสเกิดอยู่ที่ระดับ 5 (สูงมาก) โดยได้มีการฟ้องร้องคดีและถอนฟ้องคดีจำนวน 210 คดี จึงประเมินผลกระทบอยู่ที่ระดับ 3 (ปานกลาง)

การประเมินผลที่คาดหวังหลังดำเนินการ		ระดับความเสี่ยง
โอกาส	ผลกระทบ	
4	3	= 12 (ระดับสูง)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กองทุนผู้สูงอายุ ได้รับข้อเสนอแนะจากการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานกองทุนผู้สูงอายุในส่วนภูมิภาคเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติงานในการฟ้องร้องคดีที่ยังไม่ชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จำนวน 3 ช่องทาง ประกอบด้วย 1. โครงการเสริมสร้างความรู้ พัฒนาทักษะ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปฏิบัติงานกองทุนผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 2.การปิดตรวจกองทุนผู้สูงอายุส่วนภูมิภาค จึงประเมินโอกาสเป็น และ 3. การประชุมกองบริหารกองทุนผู้สูงอายุส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค เพื่อซักซ้อมกระบวนการทำงานและการเร่งรัดและติดตามหนี้ของกองทุนผู้สูงอายุ จึงประเมินโอกาสเกิดอยู่ที่ระดับ 4 (สูง) โดยได้มีการฟ้องร้องคดีและถอนฟ้องคดีจำนวน 229 คดี จึงประเมินผลกระทบอยู่ที่ระดับ 3 (ปานกลาง) ส่งผลให้ระดับความเสี่ยงจากเดิม 15 คะแนน (ระดับสูง) ลดลงเหลือ 12 คะแนน (ระดับสูง) ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามแผนฯ

FR1 ปริมาณหนี้ค้ำชำระการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพมีจำนวนเพิ่มขึ้น

ใช้ข้อสนับสนุนจากข้อมูลสรุปหนี้ค้ำชำระเงินกู้ยืมประกอบอาชีพ ตั้งแต่ 2 งวดขึ้นไป
ใน 2 ช่วงระยะเวลา ประกอบด้วย ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 - 2566 และตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 - 2567 โดยจากข้อมูลจะแสดงให้เห็นว่ามีปริมาณหนี้ค้ำชำระหนี้ตั้งแต่ 2 งวดขึ้นไปเพิ่มขึ้น

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

ระดับ	ผลกระทบ (Impact)	โอกาสเกิด(Likelihood)
1 (น้อยมาก)	จำนวนเงินที่ค้างชำระ ร้อยละ 1 - 20	จำนวนเงินที่ได้รับการชำระ มากกว่าร้อยละ 95
2 (น้อย)	จำนวนเงินที่ค้างชำระ ร้อยละ 21 - 30	จำนวนเงินที่ได้รับการชำระ ร้อยละ 76 - 95
3 (ปานกลาง)	จำนวนเงินที่ค้างชำระ ร้อยละ 31 - 40	จำนวนเงินที่ได้รับการชำระ ร้อยละ 51 - 75
4 (สูง)	จำนวนเงินที่ค้างชำระ ร้อยละ 41 - 60	จำนวนเงินที่ได้รับการชำระ ร้อยละ 26 - 50
5 (สูงมาก)	จำนวนเงินที่ค้างชำระมากกว่า ร้อยละ 61	จำนวนเงินที่ได้รับการชำระ ร้อยละ 1 - 25

ผลการประเมินความเสี่ยง

การประเมินผลก่อนดำเนินการ		ระดับความเสี่ยง
โอกาส	ผลกระทบ	
3	4	= 12 (ระดับสูง)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กองทุนผู้สูงอายุ ได้รับเงินชำระหนี้คืบจากลูกหนี้ทั้งหมด จำนวน 2,098,524,257.15 บาท คิดเป็นร้อยละ 72.35 จึงประเมินโอกาสเกิดอยู่ที่ระดับ 3 (ปานกลาง) และมีปริมาณหนี้ค้างชำระตั้งแต่ 2 งวดขึ้นไป จำนวน 518,999,330.59 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.63 จึงประเมินผลกระทบอยู่ที่ระดับ 4 (สูง)

การประเมินผลที่คาดหวังหลังดำเนินการ		ระดับความเสี่ยง
โอกาส	ผลกระทบ	
3	4	= 12 (ระดับสูง)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กองทุนผู้สูงอายุ ได้รับเงินชำระหนี้คืบจากลูกหนี้ทั้งหมด จำนวน 2,282,581,787.99 บาท คิดเป็นร้อยละ 75.76 จึงประเมินโอกาสเกิดอยู่ที่ระดับ 3 (ปานกลาง) และมีปริมาณหนี้ค้างชำระตั้งแต่ 2 งวดขึ้นไป จำนวน 542,013,979.95 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.68 จึงประเมินผลกระทบอยู่ที่ระดับ 4 (สูง) ส่งผลให้ระดับความเสี่ยงจากเดิม 12 คะแนน (ระดับสูง) ยังคงระดับความเสี่ยง 12 คะแนน (ระดับสูง) ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

CR1 สัญญาการชำระหนี้ขาดอายุความในการฟ้องร้องคดี

ใช้ข้อสนับสนุนจากข้อมูลสถานะลูกหนี้จำแนกตามอายุความของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ในการประชุมปิดตรวจกองทุนผู้สูงอายุเพื่อแจ้งผลการตรวจสอบรายงานการเงิน จากข้อมูลจะแสดงให้เห็นว่า กองทุนผู้สูงอายุ มีลูกหนี้คงเหลือทั่วประเทศ 46,186 ราย โดยมีลูกหนี้ที่ขาดอายุความ 9,787 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.19 ของลูกหนี้คงเหลือทั่วประเทศ โดยข้อมูลดังกล่าวสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ได้นำวันที่ ลูกหนี้ชำระหนี้ล่าสุดมาคำนวณอายุความเบื้องต้น ซึ่งยังไม่ได้มีการตรวจสอบรายละเอียดข้อมูลการรับ สภาพหนี้ สภาพความรับผิดชอบ หรืออยู่ระหว่างดำเนินคดีของลูกหนี้

**รายงานการเงินของ
กองทุนผู้สูงอายุ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2566**

...

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

“แสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไข”

รายงานการเงินแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน โดยถูกต้อง
ตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและ
นโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด

...

2

ข้อมูลสถานะลูกหนี้จำแนกตามอายุความ

ที่	ภาค	ลูกหนี้คงเหลือ		สัดส่วน	ขาดอายุความแล้ว			กำลังขาดอายุความ			ยังไม่ขาดอายุความ		
		จำนวนราย	จำนวนเงิน		จำนวนราย	จำนวนเงิน	สัดส่วน	จำนวนราย	จำนวนเงิน	สัดส่วน	จำนวนราย	จำนวนเงิน	สัดส่วน
1	อีสาน	16,138	268,993,292.99	35.17	4,395	78,419,533.00	45.04	1,269	22,031,838.32	37.94	10,474	168,541,921.67	31.65
2	กลาง	10,559	177,249,133.99	23.18	1,745	30,372,877.75	17.44	754	13,579,038.00	23.39	8,060	133,297,218.24	25.03
3	เหนือ	9,588	149,738,356.38	19.58	1,570	23,185,177.00	15.32	555	8,849,505.00	15.24	7,663	117,703,674.38	22.10
4	ใต้	4,980	85,359,644.00	11.16	1,016	18,218,074.00	10.46	370	5,903,760.00	10.17	3,594	61,237,810.00	11.50
5	กทม.	4,921	83,429,370.24	10.91	1,261	23,927,773.00	13.74	423	7,702,109.00	13.26	3,237	51,799,488.24	9.73
	ผลรวม	46,186	764,769,797.60	100.00	9,787	174,123,434.75	100.00	3,371	58,066,250.32	100.00	33,028	532,580,112.53	100.00

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566

21

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

ระดับ	ผลกระทบ (Impact)	โอกาสเกิด(Likelihood)
1 (น้อยมาก)	ระยะเวลาในการชำระหนี้ของลูกหนี้ เพิ่มขึ้น 2 ปี	มากกว่า 8 คดี ต่อปี
2 (น้อย)	ระยะเวลาในการชำระหนี้ของลูกหนี้ เพิ่มขึ้น 4 ปี	7 - 8 คดี ต่อปี
3 (ปานกลาง)	ระยะเวลาในการชำระหนี้ของลูกหนี้ เพิ่มขึ้น 6 ปี	5 - 6 คดี ต่อปี
4 (สูง)	ลูกหนี้ปฏิเสธการรับสภาพความรับผิดชอบ และการชำระหนี้	3 - 4 คดี ต่อปี
5 (สูงมาก)	อัยการไม่สั่งฟ้องคดี	1 - 2 คดี ต่อปี

ผลการประเมินความเสี่ยง

การประเมินผลก่อนดำเนินการ		ระดับความเสี่ยง
โอกาส	ผลกระทบ	
3	2	= 6 (ปานกลาง)

ความเสี่ยงสัญญาณการชำระหนี้ขาดอายุความในการฟ้องร้องคดี เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ กองทุนผู้สูงอายุ จึงยังไม่มีข้อมูลที่ใช้อ้างอิงที่เหมาะสม เนื่องจากข้อมูลของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน พบว่า กองทุนผู้สูงอายุมีลูกหนี้ที่ขาดอายุความ 9,787 ราย โดยข้อมูลดังกล่าวเป็นการคำนวณวันที่คดีขาดอายุความ จากวันที่ทำสัญญาการกู้ยืมจนถึงวันที่ ณ ปัจจุบัน ซึ่งยังไม่ได้ตรวจสอบรายละเอียดของคดีว่าคดีดังกล่าวเป็นคดีที่ลูกหนี้ได้มีการชำระหนี้ล่าสุด คดีที่ลูกหนี้รับสภาพหนี้ คดีที่ลูกหนี้รับสภาพความรับผิดชอบ และคดีที่ได้มีการฟ้องร้องดำเนินคดี จึงคาดการณ์ว่าเมื่อรวบรวมข้อมูลได้ครบแล้วจะมีคดีที่ขาดอายุความไม่เกิน 5 - 6 คดี ซึ่งเทียบเท่ากับการประเมินโอกาสเกิดอยู่ที่ระดับ 3 (ปานกลาง) และในกรณีที่คดีขาดอายุความจะดำเนินการให้ลูกหนี้อยอมรับสภาพความรับผิดชอบที่จะส่งผลให้สามารถต่ออายุความออกไปอีก 4 - 5 ปี จึงประเมินผลกระทบอยู่ที่ระดับ 2 (น้อย)

การประเมินผลที่คาดหวังหลังดำเนินการ		ระดับความเสี่ยง
โอกาส	ผลกระทบ	
2	2	= 4 (ปานกลาง)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กองทุนผู้สูงอายุ กองทุนผู้สูงอายุอยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูลคดีที่ขาดอายุความ โดยจากข้อมูลลูกหนี้ที่ขาดอายุความของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินที่พบว่ามีลูกหนี้ขาดอายุความ จำนวน 9,787 ราย จากการตรวจสอบข้อมูลคดีเบื้องต้นทั่วประเทศ พบว่า 2,925 คดี ได้มีการรับสภาพหนี้แล้วในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 อยู่ระหว่างฟ้องร้องคดีอีก 229 คดี รวมทั้งสิ้น 3,151 คดี คงเหลือคดีที่อยู่ระหว่างตรวจสอบรายละเอียดคดีอีก 6,635 คดี ซึ่งคาดการณ์ว่าเมื่อรวบรวมข้อมูลได้ครบแล้วจะมีคดีที่ขาดอายุความไม่เกิน 7 - 8 คดี ซึ่งเทียบเท่ากับการประเมินโอกาสเกิดอยู่ที่ระดับ 2 (น้อย) และในกรณีที่คดีขาดอายุความจะดำเนินการให้ลูกหนี้อยอมรับสภาพความรับผิดชอบที่จะส่งผลให้สามารถต่ออายุความออกไปอีก 4 - 5 ปี

จึงประเมินผลกระทบอยู่ที่ระดับ 6 (ปานกลาง) ส่งผลให้ระดับความเสี่ยงจากเดิม 4 คะแนน (ระดับปานกลาง) ลดลงเหลือ 2 คะแนน (ระดับปานกลาง) ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามแผนฯ